

Месечна информација

05/2010

јуни, 2010 година

С О Д Р Ж И Н А

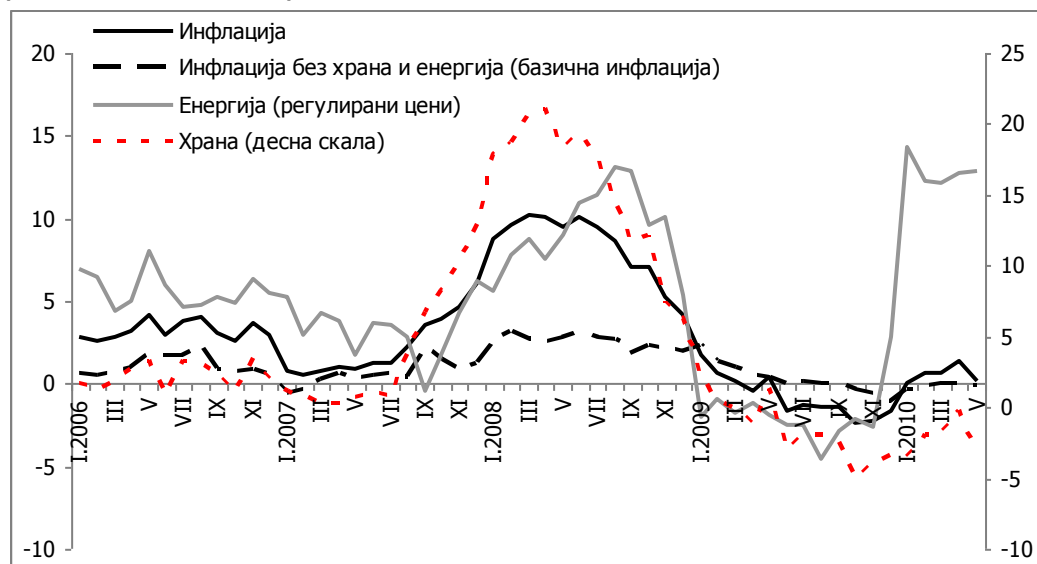
1. ЦЕНИ	3
2. ПЛАТИ И ВРАБОТЕНОСТ	6
3. ЕКОНОМСКА АКТИВНОСТ	8
4. БИЛАНС НА ПЛАЌАЊА.....	13
5. МОНЕТАРНИ АГРЕГАТИ	19
6. КРЕДИТИ НА БАНКИТЕ.....	22
7. КАМАТНИ СТАПКИ И ДЕВИЗЕН КУРС	24
СТАТИСТИЧКИ ПРИЛОГ	29

1. ЦЕНИ

Во мај 2010 година, **потрошувачките цени** се намалија за 0,6% на месечна основа, при позначителен пад на цените кај исхраната, поточно кај свежиот зеленчук, којшто минатиот месец беше главен двигател на растот (поради велигденските празници). Наспроти тоа, позначителен месечен пораст, но со забавена динамика, остварија цените на нафтените деривати. **На годишна основа**, индексот на трошоци на живот забележа значително забавување на стапката на раст од 1,4% во април на 0,2% во мај 2010 година, поради исчезнувањето на еднократниот ефект од порастот на цените на храната којшто се појави заради поместувањето на сезонскиот ефект од велигденските празници (минатата година овој ефект беше забележан во мај). Притоа, повисоките цени на домувањето (заради зголемувањето на цените на електричната енергија и парното греење од почетокот на годината), како и порастот кај цените на нафтените деривати согласно со ниската споредбена основа од минатата година, во голем дел се неутрализирани со падот на цените на храната (свежиот зеленчук). Движењата на годишната стапка на инфлацијата условија благо забавување на **просечната стапка на инфлација**, којашто во првите пет месеци на 2010 година изнесува 0,6%.

Базичната инфлација¹ (инфлација без храна и енергија) е без позначителни придвижувања и во мај 2010 година изнесува 0% на годишна основа (0,1% во април). Имено, порастот на цените на обувките и на сообраќајните средства речиси во целост е компензиран со годишниот пад на цените на сообраќајните и ПТТ-услугите.

Графикон 1
Вкупна и базична инфлација
(годишни стапки, во %)

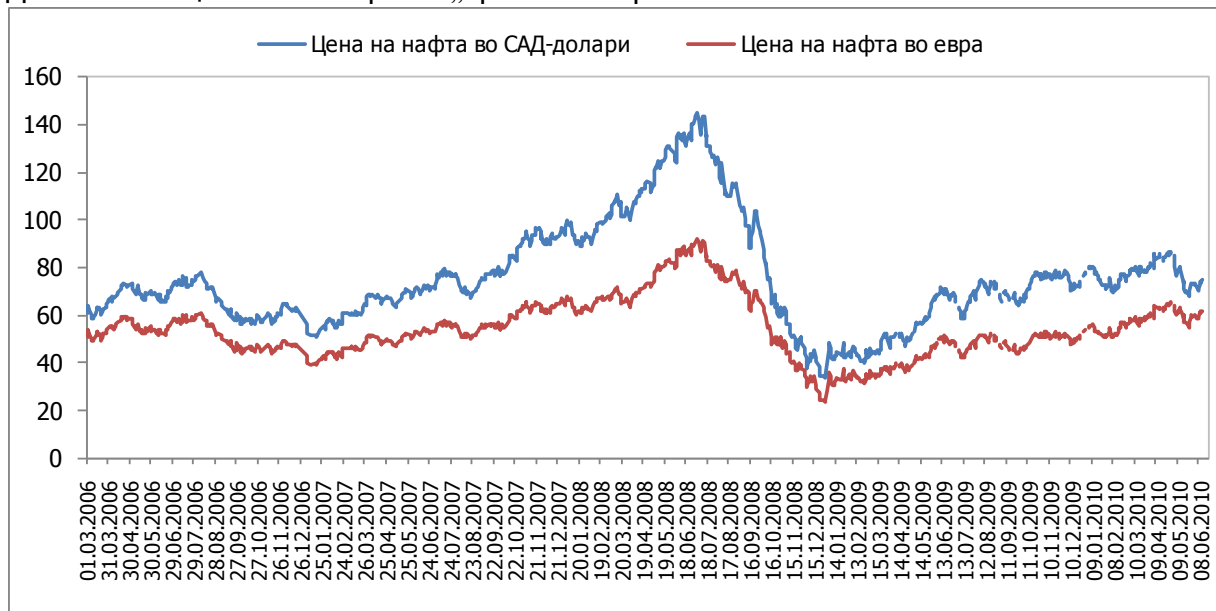
Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија и НБРМ.

¹ Пресметките се правени според новите пондери. ДЗС во јануари 2010 година изврши редовно усогласување на пондерите во ценовниот индекс, при што пондерот на категоријата „исхрана“ е намален за 2,0 процентни поена.

Движењето на трошоците на животот е во рамки на проекцијата на инфлацијата. Годишната стапка на инфлација од 0,2% остварена во мај е речиси идентична со проектираната стапка (0%). Во второто тримесечје се очекува годишна стапка на инфлација од 1%, а за првите шест месеци **просечната стапка на инфлација** се очекува дека ќе достигне 0,7%.

Постојаниот пад на **цената на нафтата**, започнат од крајот на април 2010 година, се задржа во текот на мај. Во мај просечната цена на нафтата изнесуваше 76,3 САД-долари за барел и во однос на претходниот месец оствари пад од 10,3%. Притоа, во рамките на овој период, на 25.05.2010 година беше забележано најниското ценовно ниво на суровата нафта од типот „брент“ во 2010 година од 67,6 САД-долари за барел. Трендот на намалување беше поддржан од депрецијацијата на еврото во однос на САД-доларот (загриженост околу задолженоста на европските земји), очекувањата за помала побарувачка на нафта поврзани со можното забавување на кинеската економија, падот на цените на пазарите на капитал, како и од некои показатели за американската економија (неповолни информации за пазарот на труд, оцени за зголемени резерви на сурова нафта, како и податоците за непроменета потрошувачка во април). Трендовите продолжија и во почетокот на јуни, при што на 07.06.2010 година Регулаторната комисија за енергетика (РКЕ) донесе одлука за повторно намалување на домашните рафинериски и малопродажни цени на нафтените деривати за 2,45% и за 1,45%, во просек, соодветно. Најновите движења на светската цена на нафтата покажуваат нагорен тренд и во периодот 07-17 јуни просечната цена на суровата нафта од типот „брент“ изнесува 74,3 САД-долар за барел и е повисока за 3,7% во споредба со изминатиот двонеделен период. Порастот е резултат на очекувањата за намалување на понудата (поради излевањето на нафтата во заливот, отпочнувањето на сезоната на урагани во Мексиканскиот Залив и поголемо намалување на резервите на нафта од очекуваното), постепеното закрепнување на еврото, како и поволните податоци за американскиот пазар на труд. Истовремено продолжи депрецијацијата на денарот во однос на американскиот долар (за 1,5% во споредба со претходниот двонеделен период), така што на 21 јуни РКЕ донесе одлука за зголемување на домашните рафинериски и малопродажни цени на нафтените деривати за 3,52% и 2,43%, во просек, соодветно.

Графикон 2
Движење на цената на нафтата „брент“ за барел

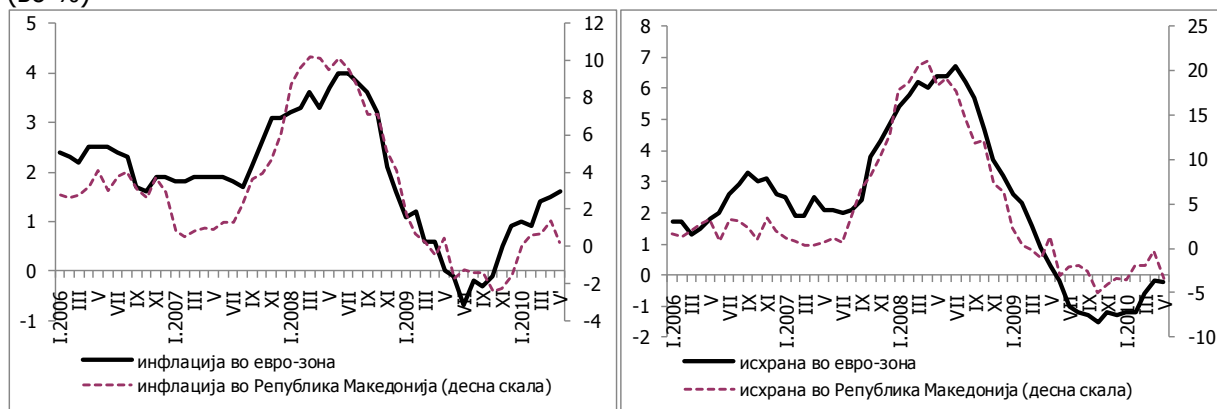

Извор: Управа за информации за енергетиката (The Energy Information Administration) - статистичка агенција на Министерството за енергетика на САД.

Во мај 2010 година, **потрошувачките цени во евро-зоната** бележат минимален месечен раст од 0,1%, главно заради повисоките цени на горивата за транспорт, овошјето и туристичките пакет-аранжмани, додека најголем негативен придонес имаа цените на зеленчукот. Годишната стапка на инфлација во евро-зоната во мај и понатаму бележи забрзување на растот, којшто изнесува 1,6% (1,5% во април), во услови на пораст на цените на горивата за транспорт (заради ниската цена на суровата нафта во претходната година), зголемена цена на нафтата за домаќинства, како и повисоки цени на тутунот. Во првите пет месеци на 2010 година, просечната стапка на инфлација во евро-зоната изнесува 1,3%.

Графикон 3

Годишни стапки на инфлација и цени на исхраната во евро-зоната и во Македонија (во %)

Извор: Еуростат и ДЗС.

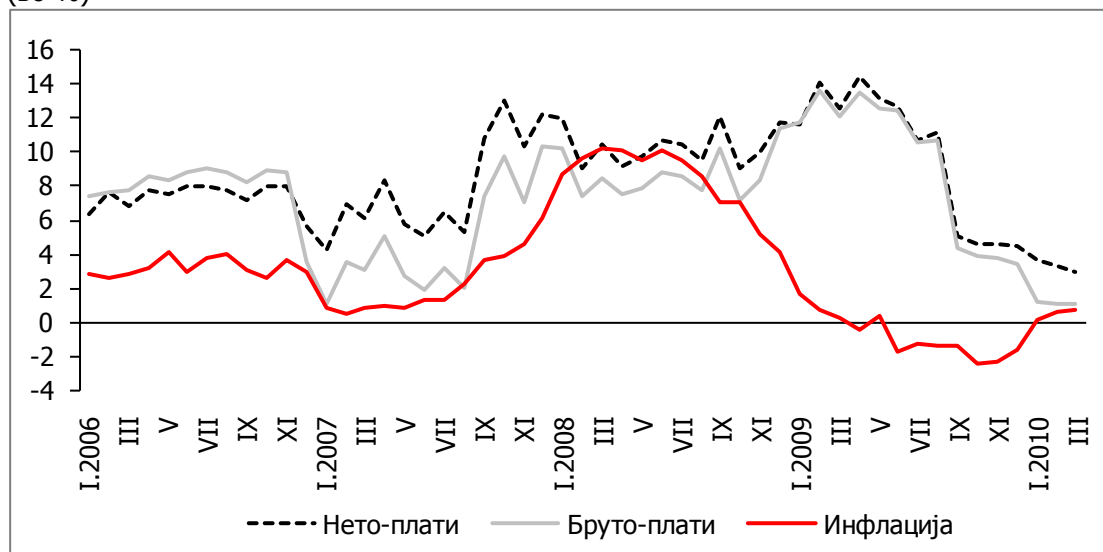
2. ПЛАТИ И ВРАБОТЕНОСТ

Во март 2010 година, **нето и бруто-платите забележаа зголемување во однос на претходниот месец**, од 0,5% и 0,6%, номинално, што претставува прекин на започнатиот тренд на намалување на платите од почетокот на годината. При месечна инфлација од 0,5%, ова сепак укажува на реална стагнација на платите. Гледано по одделни сектори, во услови на пад на нето-платите од по 2% и во земјоделството и во услужниот сектор, порастот на просечната нето-плата во целост се должи на порастот на платите во индустријата (од 1,7%). На ниво на гранки, најголем раст бележат платите во преработувачката индустрија и во образованието², (од 6,1% и 6,4%, соодветно), додека посилен пад има кај платите во поштенските активности и телекомуникациите, како и кај другите деловни активности (од 18,4% и 11,5%, соодветно).

² Порастот на платите во образованието во март, во однос на февруари 2010 година, се должи на промените во Колективниот договор за основното и средното образование во Република Македонија, коишто се однесуваат на коефициентите на сложеност на одделните работни места и доведуваат до повисока минимална плата во образованието.

Графикон 4

Годишни стапки на раст кај платите* и инфлацијата
(во %)

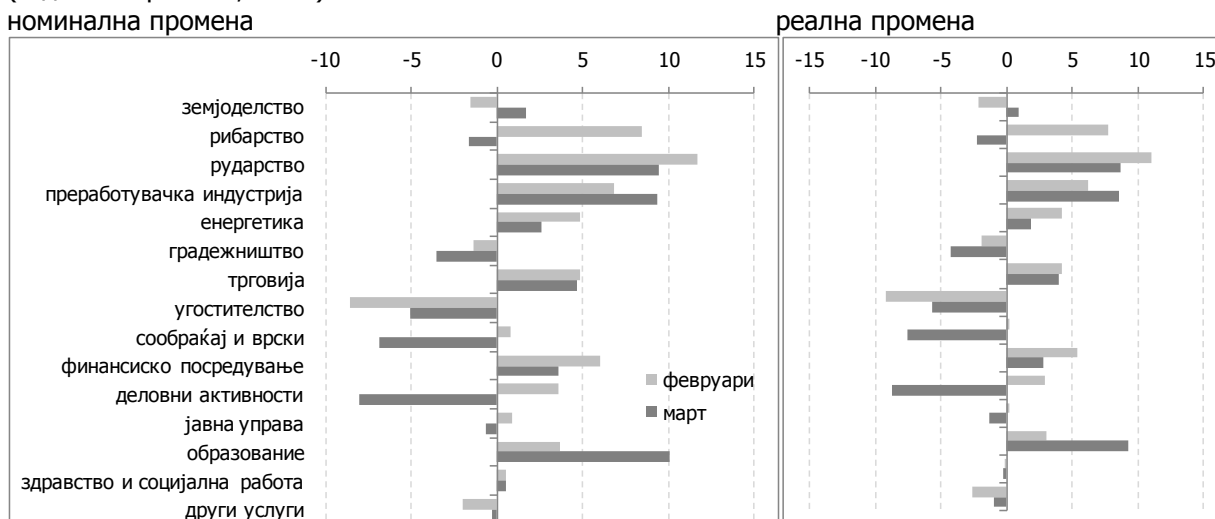

* За 2009 година, прикажани се коригираните стапки на раст.

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија и пресметки на НБРМ.

Во однос на истиот период од претходната година, трендот на забавување на растот на нето и бруто-платите продолжи и во март, кога номиналниот раст се сведе на 3% и 1,1%, соодветно, што при годишна инфлација од 0,7% значи реален годишен раст на нето и бруто-платите од 2,3% и 0,4%. Анализата по гранки покажува дека најголем номинален пораст на нето-платите е забележан кај образованието (10,1%), рударството (9,4%) и кај преработувачката индустрија (9,4%). Наспроти тоа, поголем годишен пад бележат платите кај останатите услужни активности (8,1%), сообраќајот и врските (6,9%) и кај хотелите и рестораните (5%). **Во однос на декември 2009 година**, во март 2010 година просечните нето и бруто-плата бележат номинален пад од 0,7% и 2,2%, соодветно. **Збирно**, во првиот квартал, нето и бруто-платата номинално се повисоки за 3,3% и 1,1%, соодветно, а реално за 2,8% и 0,6%, соодветно.

Графикон 5
Просечна нето-плата по сектори
(годишни промени, во %)
номинална промена

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија и пресметки на НБРМ.

3. ЕКОНОМСКА АКТИВНОСТ

Во април 2010 година, обемот на индустриско производство беше повисок за 3,1% во однос на претходниот месец, но сепак само за 0,6% според сезонски прилагодените податоци. Пораст на производството се забележува кај тринаесет од вкупно дваесет и четирите дејности (48,6% од индексот), при што највисок позитивен придонес имаат производството на неметални минерали (придонес од 2,8 п.п.), производството на нафтени деривати (придонес од 1,6 п.п., што се должи на ниската споредбена основа од претходниот месец³), рециклажата (придонес од 1,5 п.п.) и прехранбената индустрија (придонес од 0,8 п.п.). Во исто време, најголем негативен придонес има сезонски намаленото производство на електрична енергија⁴ (од 1 п.п.), додека по минатомесечниот позитивен придонес на производството на основни метали (од 2,5 п.п.), во април оваа гранка придонесува негативно со 0,7 п.п.

Во споредба со истиот месец од претходната година, индустриското производство во април 2010 година повторно бележи висок пад, од 9,6%, најмногу заради падот кај печатењето (придонес од -4,8 п.п., последица на високиот обем од претходната година заради изборите), производството на тутунски производи (-2,7 п.п.), производството на неметалните минерали (-2,5 п.п.), како и кај производството на нафтени деривати⁵ (придонес од -2,1 п.п.). Истовремено, во април се засилува позитивниот годишен придонес на производството на електрична енергија (придонес од 3,1 п.п.) и на производството на облека (придонес од 1,3 п.п.). Свкупно, четиринаесет дејности (од вкупно дваесет и четири), на кои отпаѓаат 56,2% од индексот, имаат пад на производството во април. **Во првите четири месеци на 2010 година,**

³ Намалено производство заради редовен ремонт.

⁴ Намалено производство на електрична енергија по завршувањето на грејната сезона.

⁵ Редовниот ремонт којшто започнал во март, зафатил и повеќе од половината од април 2010 година.

во споредба со истиот период од претходната година, индустриското производство бележи намалување од 9,4%, што е на ниво на збирниот пад забележан во првиот квартал на годината.

Остварувањата кај индустриското производство се во согласност со оцените на раководителите од преработувачката индустрија⁶, според кои деловната состојба и обемот на производство во април биле поповолни во однос на претходните месеци. Мало подобрување во април се забележува кај процентот на искористеност на капацитетите (56,1%), којшто е на највисоко ниво во последните осум месеци. Воедно, во април е забележано и значително зголемување на оптимизмот кај раководителите на деловните субјекти од преработувачкиот сектор во поглед на обемот на идното производство за наредниот тримесечен период. Благо зајакнување на оптимизмот има и во поглед на домашната побарувачка, иако сè уште голем дел (17,7%) од вкупниот број пондерирани одговори за сите фактори, посочуваат на недоволната домашната побарувачка како на еден од главните ограничувачки фактори на производството (19,3% во март). Од друга страна, 26,5% од вкупниот број пондерирани одговори за сите фактори укажуваат на недоволната странска побарувачка како ограничувачки фактор за домашниот преработувачки сектор (26,3% во март).

Графикон 6

Индекс на индустриското производство
(месечни нивоа, 2005=100)

Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

Во март 2010 година, останатите сектори од економијата бележат закрепнување. Вкупниот промет во трговијата во март бележи раст од 16,1% (3,1% според сезонски прилагодените податоци). Со тоа, во последните осум месеци (со исклучок на јануари) се забележуваат позитивни стапки на месечни промени (според сезонски прилагодените податоци). Подобрената состојба се забележува и од годишните стапки, според кои вкупниот промет во трговијата во март има раст од 9,4% (5% во

⁶ Од Анкетата за деловните тенденции во преработувачката индустрија на ДЗС од април 2010 година.

првиот квартал). Значајно е запирањето на падот на прометот во трговијата на мало во март, со што збирниот пад во првиот квартал се сведува на 0,2%. Месечен раст во март се забележува кај **телекомуникациите**, од 5,6% според неприлагодените податоци (пад од 5,5% според сезонски прилагодените податоци, како одраз на високата споредбена основа). Телекомуникациите во март бележат висок годишен раст од 19,1% (17,3% во првиот квартал). Месечниот раст кај **градежништвото** во март од 43,2% (8,6% според сезонски прилагодените податоци) укажува на подобрување на состојбата, што е видливо и од годишната стапка на раст во март, којашто изнесува 18,8% (11,6% во првиот квартал).

Графикон 7

Годишни стапки на раст кај одделни сектори од економијата
(во проценти)

Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

По мартовскиот висок пораст, во април е забележан пад на вредноста на издадените одобрија за градење од 9,3%, на годишна основа. Во услови на пораст на вредноста на издадените одобрија за градење во сферата на нискоградбата (од 2,6 пати) и реконструкцијата (од 46,3%), падот во целост се должи на пониската вредност на издадените одобрија за високоградба (од 15,7%), како најголема категорија. Сепак, одобријата износ кај оваа категорија во април е највисок од почетокот на годината и бележи раст на месечна основа, а годишниот пад во голем дел се должи на високата споредбена основа (во април 2009 година одобријата износ е втор месечен износ по големина за соодветната година).

Расположливите податоци за индикативните категории не укажуваат на поизразено заживување на личната потрошувачка во првиот квартал на 2010 година. Имено, трговијата на мало во првите три месеци има реален годишен пад од 0,6% (колку што изнесуваше падот и во претходниот квартал), а домашното производство на стоки за потрошувачка бележи реален пад од 10,4% (пад од 8,3% во претходниот квартал). Подобрување има единствено кај увозот на стоки за широка потрошувачка, којшто има реален раст од 2,4%, за првпат во последните пет квартали. Воедно, приходите од ДДВ бележат минимален реален пад во првиот квартал од 0,1%. **Натамошно влошување на инвестициската активност во првиот квартал се очекува** врз основа на забрзувањето на реалниот пад кај домашното производство и увозот на инвестициски добра, од 34,1% и 35,5%, соодветно (за споредба, во претходниот квартал, стапките на пад изнесуваа 6,8% и 20%, соодветно), како и поради забавениот реален пораст на извршените градежни активности (7,1%). Единствено државните капитални инвестиции имаат реален годишен раст (24%), што може да придонесе за евентуално побрзо закрепнување на инвестициите. **Оцената за јавната потрошувачка во првиот квартал е дека таа има умерен придонес за економскиот раст. Позитивен придонес на нето-извозот кон растот на БДП може да се очекува и во првото тримесечје,** со оглед на растот на извозот во првиот квартал (номинално, од 20,4%) и падот на увозот (номинално, од 8,2%).

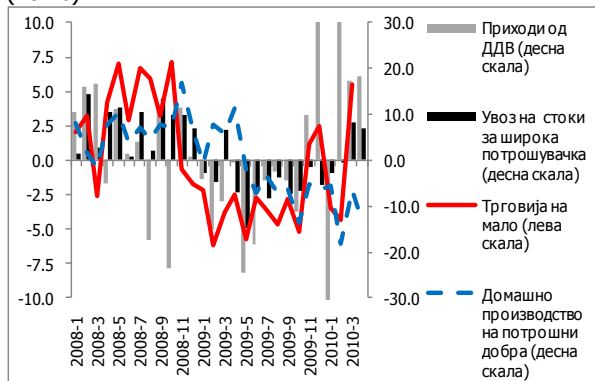
Расположливите податоци за индикативните категории не укажуваат на поголеми придвижувања кај економската активност во првото тримесечје, односно покажуваат дека движењата се релативно блиску до априлската проекцијата за првиот квартал, според која се очекува мал раст на БДП⁷ во првото тримесечје од 0,4%, предизвикан од позитивниот придонес на нето-извозот, при сè уште слаба домашна побарувачка. Поизразено заживување на економијата се очекува во вториот квартал, водено пред сè од очекувањата за зајакнување на домашната побарувачка.

⁷ Според финалните податоци на ДЗС, бруто домашниот производ во 2008 година оствари реален раст од 5%, што претставува мала нагорна ревизија во однос на претходно објавените првични податоци за 2008 година (4,8%). Притоа, направени се нагорни ревизии на стапките на раст на јавната потрошувачка и на увозот на стоки и услуги (зголемување на растот од 8,8% на 10,6% и од 0% на 0,8%, соодветно), надолни ревизии кај стапките на раст на личната потрошувачка и бруто-инвестициите (намалување од 8% на 7,4% и од 7,3% на 5,4%, соодветно), како и намалување на стапката на пад на извозот на стоки и услуги (од 7,6% на 6,3%).

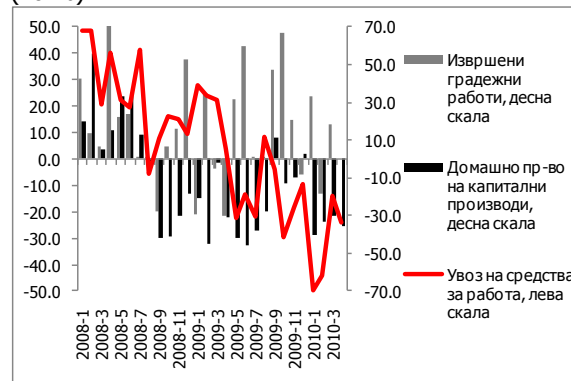
Графикон 8

Движења на индикативните категории за расходните компоненти на БДП

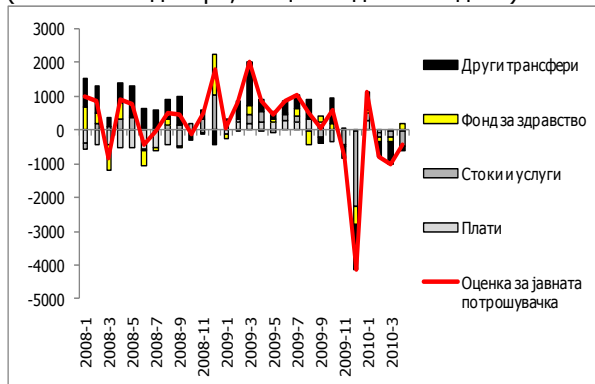
Лична потрошувачка, годишни реални промени (во %)

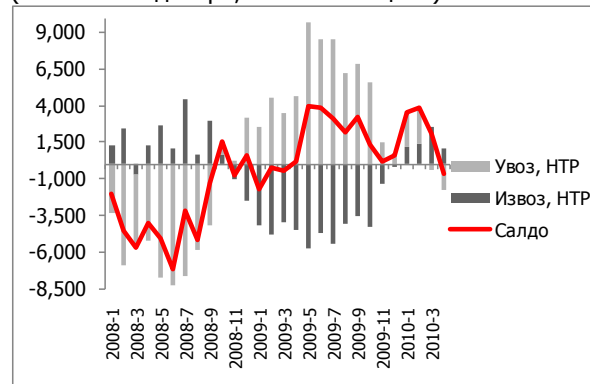
Бруто инвестиции, годишни реални промени (во %)

Расходи од буџетот, годишни реални промени (во милиони денари, по цени од 2007 година)

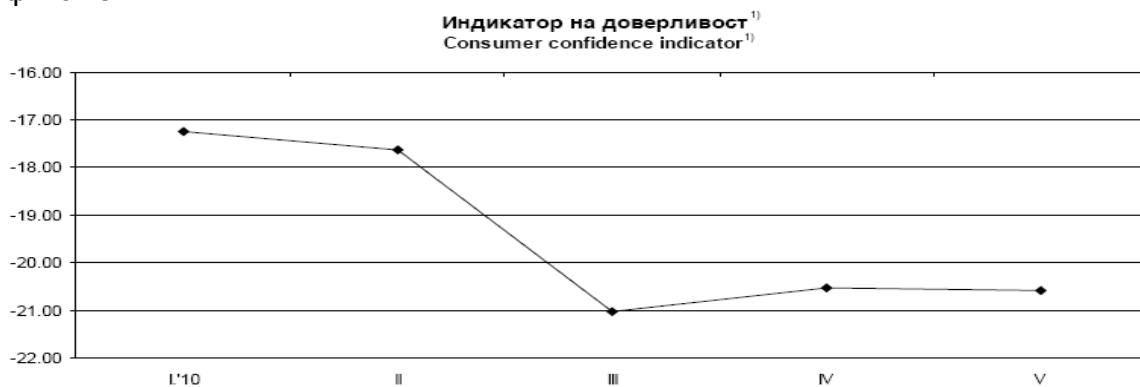
Нето-извоз, годишни номинални промени (во милиони денари, по тековни цени)

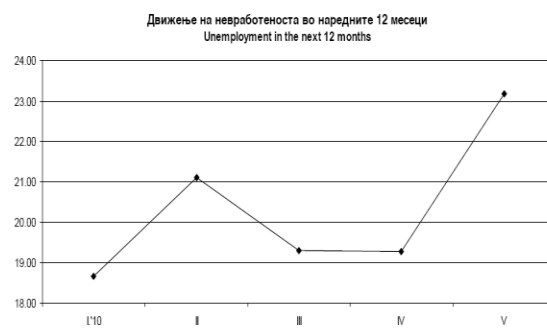
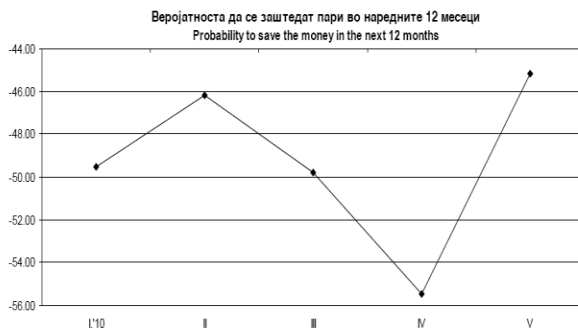
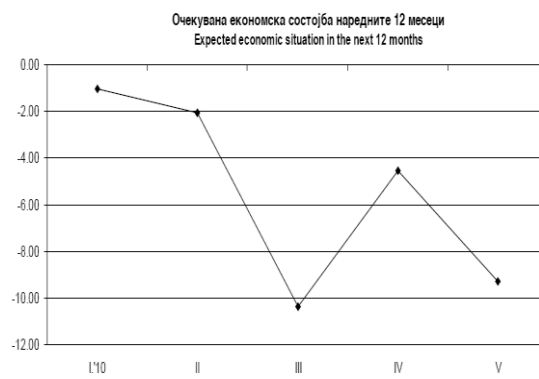
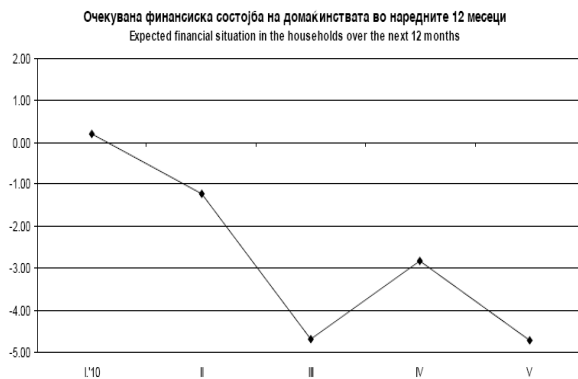
Извор: Државен завод за статистика, Министерство за финансии и пресметки на НБРМ.

Од мај 2010 година, ДЗС започна да објавува податоци од **Анкетата за мислење на потрошувачите**, којашто има за цел да ги следи однесувањето на потрошувачите и нивните очекувања за движењето на економијата, размислувањата за невработеноста и за развојот на пазарот, заради согледување на потрошувачките тенденции на краток рок. Анкетата ги опфаќа домаќинствата на целата територија на РМ, преку стратификуван случаен примерок и се спроведува од 1 до 15 секој месец. Оцените се во форма на баланси. Засега се објавени само графички податоци за првите пет месеци од 2010 година. Од нив, се согледува влошување кај показателот на доверба на крајот на првиот квартал од 2010 година и негово стабилизирање во последните два месеца. Овој показател се пресметува како аритметичка средина од балансите на одговорите на прашањата за финансиската состојба на домаќинствата, општата економска состојба во земјата, очекувањата за невработеноста и штедењето во наредните дванаесет месеци. Во мај 2010 година, потрошувачите имаат пооптимистички очекувања за штедењето, но истовремено понеповолни оценки за својата финансиска состојба, економската состојба во земјата и невработеноста во следните дванаесет месеци, во однос на нивните очекувања од претходниот месец.

Графикон 9

¹⁾Индикаторот на доверливост во Анкетата за мислењето на потрошувачите се пресметува како аритметичка средина од балансите (изразени во процентни поени) на одговорите на прашањата за финансиската состојба на домаќинствата, општата економска состојба на земјата, очекувањата за невработеноста и штедењето во наредните 12 месеци.

Извор: www.stat.gov.mk, Државен завод за статистика.

4. БИЛАНС НА ПЛАЌАЊА

Во март 2010 година, дефицитот во тековната сметка изнесуваше 13,9 милиони евра и забележа месечно намалување од 23,6%, коешто главно се должи на зголемените нето-приливи од тековни трансфери. На годишна основа, дефицитот во тековната сметка е намален за 89,6% или за 1,8 п.п. од БДП. Годишното подобрување на негативното салдо во тековната сметка во

поголем дел произлегува од зголемените нето-приливи врз основа на тековни трансфери (за 1,1 п.п. од БДП) и во помал дел од стеснувањето на трговскиот дефицит (за 0,6 п.п. од БДП).

Графикон 10

Тековна сметка на билансот на плаќања

Во март 2010 година, салдото на капиталната и финансиска сметка (без официјалните резерви) изнесува нула, во услови на забележани нето-приливи кај странските директни и портфолио-инвестиции и остварени нето-одливи кај останатите поважни категории што се извор на финансирање. Вкупниот износ на нето-одливите врз основа на задолжување во странство, трговските кредити и валутите и депозитите беше 41,6 милиони евра. Од аспект на годишната динамика, неутралната позиција на капиталната и финансиска сметка укажува на нејзино влошување, имајќи предвид дека на неа во март 2009 година имаше нето-приливи во износ од 5,6 милиони евра. Ова се должи на нето-одливите остварени кај трговските кредити и заемите, што е спротивно на нето-приливите остварени кај овие категории во март 2009 година.

Во првиот квартал на 2010 година, збирниот дефицит на тековната сметка изнесуваше 74 милиони евра или 1,1% од БДП, што во споредба со истиот период од 2009 година претставува значително намалување за 4,1 п.п. од БДП. Високата позитивна промена на тековната сметка, во голем дел, се должи на базниот ефект, односно на високата споредбена основа од претходната година, кога тенденциите во надворешната размена сè уште беа во полза на увозот, при веќе намален извоз, и кога динамиката на приватните трансфери беше исклучително неповолна. Следствено, придонесот на трговската размена во годишното стеснување на дефицитот во тековната сметка е позитивен и изнесува 2,4 п.п. од БДП, додека нето-приливите врз основа на приватни трансфери имаат позитивен придонес од 1,8 п.п. од БДП. Поволните движења кај приватните трансфери продолжија и во наредниот период. Последните расположливи податоци за менувачкиот пазар за мај 2010 година укажуваат на остварен нето-откуп на девизи во износ од 76,3 милиони евра (наспроти нето-откупот од 58,3 милиони евра во истиот месец од претходната година). Нето-откупот од менувачкото работење остварен во април и мај 2010 година изнесува 84,7% од износот проектиран за вториот квартал според априлската проекција, што укажува на можност за надминување на проектираниот износ на приватните трансфери.

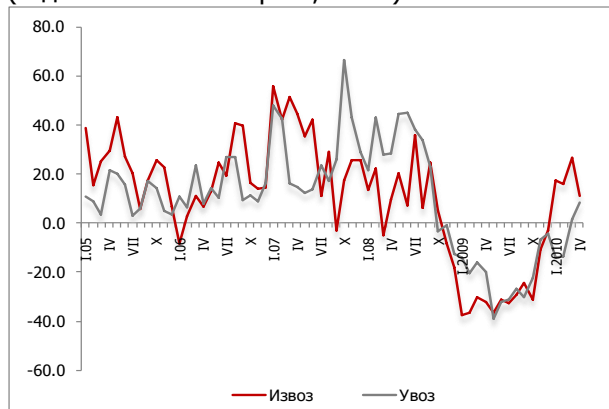
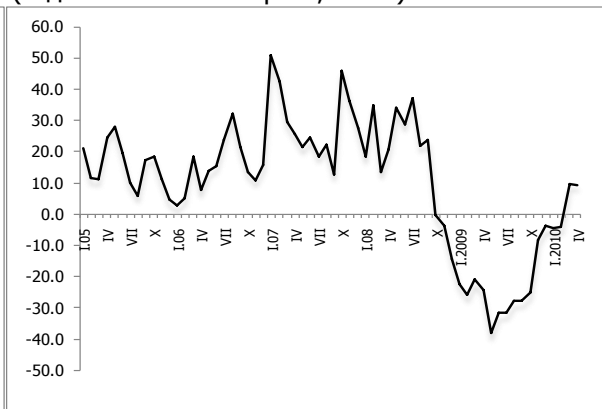
Во првиот квартал на 2010 година, нето-приливите во капиталната и финансиска сметка изнесуваа 56,1 милион евра, или 0,8% од БДП и во голем дел го покрија дефицитот на тековната сметка. Најголем дел од нето-приливите беа остварени врз основа на странски директни инвестиции (главно, реинвестирана добивка и акционерски капитал) и врз основа на валути и депозити (повлекување девизни средства на деловните банки од странство). Во рамки на задолжувањето беа остварени нето-одливи, што главно се должи на зголемените нето-отплати на долгорочните заеми од страна на приватниот сектор. **Сепак, во споредба со првиот квартал од 2009 година, капиталните приливи беа пониски за 24,7%,** со што продолжува негативниот годишен тренд започнат од почетокот на кризата (со исклучок на третиот квартал од 2009 година кога беше издадена Еврообрзницата). Со тоа, се потенцира сè уште присутниот висок степен на воздржаност како на странските економски субјекти за инвестирање во други земји, така и на зголемената потреба од меѓународна ликвидност.

Во првото тримесечје од 2010 година, остварениот дефицит во тековната сметка е понизок од проектираниот согласно со Проекцијата на билансот на плаќања од април 2010 година (процентот на остварување 78,8%). Помали отстапувања во позитивна насока се јавуваат кај сите компоненти на тековната сметка, односно беа остварени повисоки нето-приливи од очекуваните кај тековните трансфери и услугите, додека кај доходот и трговскиот дефицит се остварени помали нето-одливи од планираните.

Од друга страна, **остварувањата кај капиталната и финансиската сметка беа помали од очекувањата во априлската проекција.** Најголеми негативни отстапувања се јавуваат кај долгорочните кредити, односно забележано е пониско повлекување на средства од странство за околу 50%, во однос на очекуваното и повисоки отплати од планираните, коишто главно се однесуваат на приватниот сектор. Во оваа насока се движат и остварувањата на валутите и депозити, односно се остварени пониски нето-приливи од проектираните, како резултат на повлекување на девизните средства на населението од банкарскиот систем. Од друга страна, позитивни отстапувања беа забележани кај странските директни инвестиции (повисоки нето-приливи од планираните), кај портфолио-инвестициите (помали нето-одливи од очекуваните), кај трговските кредити (пониски нето-одливи од очекуваните) и кај останатите инвестиции, каде што се забележани нето-приливи.

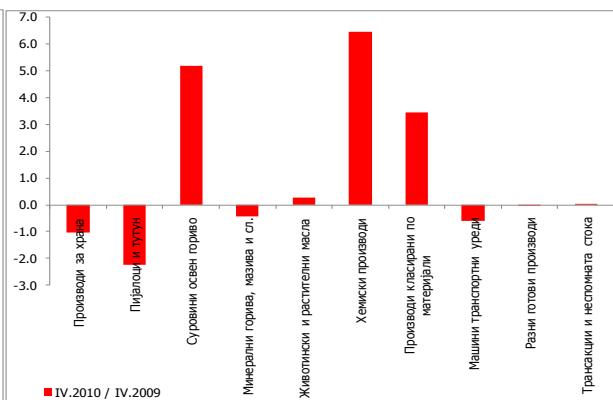
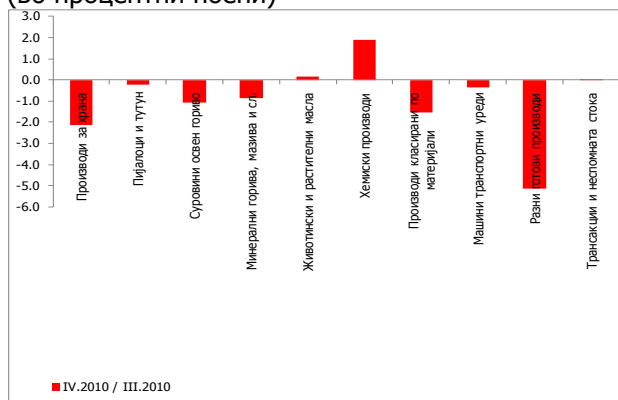
Согласно со најновите податоци од надворешно-трговската размена, во април 2010 година, вкупната размена на стоки забележа незначителен пад на месечна основа и раст од 9,4% на годишна основа. Позитивната годишна промена се должи на силниот раст на извозот и поумерениот раст на увозот. Стапката на покриеност на увозот со извоз изнесуваше 51,2%, што претставува годишно подобрување за 1,1 процентен поен.

Графикон 12

Извоз и увоз на стоки
(годишни стапки на раст, во %)Вкупна вредност на размената на стоки
(годишни стапки на раст, во %)

По остварениот релативно висок извоз во март, во април 2010 година, извозот на стоки изнесуваше 172,6 милиони евра (месечно намалување од 9,3%), што сепак е над просекот за 2009 година. Понискиот извоз во споредба со март се должи на падот на извозот на облека, месо и преработки од месо и на железо и челик. Од друга страна, позначителен месечен раст е забележан кај извозот на хемиски материи и производи и извозот на овошје и зеленчук. **Годишниот раст на извозот во април се сведе на 11%** (наспроти 15,9% и 26,6% во февруари и март). Најголем позитивен придонес за годишниот раст има извозот на хемиски материи и производи, на метална руда и метални отпадоци и на железо и челик. Зголемениот извоз на хемиски материи и производи е комбиниран ефект од повисоки цени и количини, повисоките извозни цени ја имаа главната улога во остварувањето повисок извоз на железо и челик, додека растот на извозот на метална руда и метални отпадоци во голема мера е резултат на повисоките извезени количини.

Графикон 13

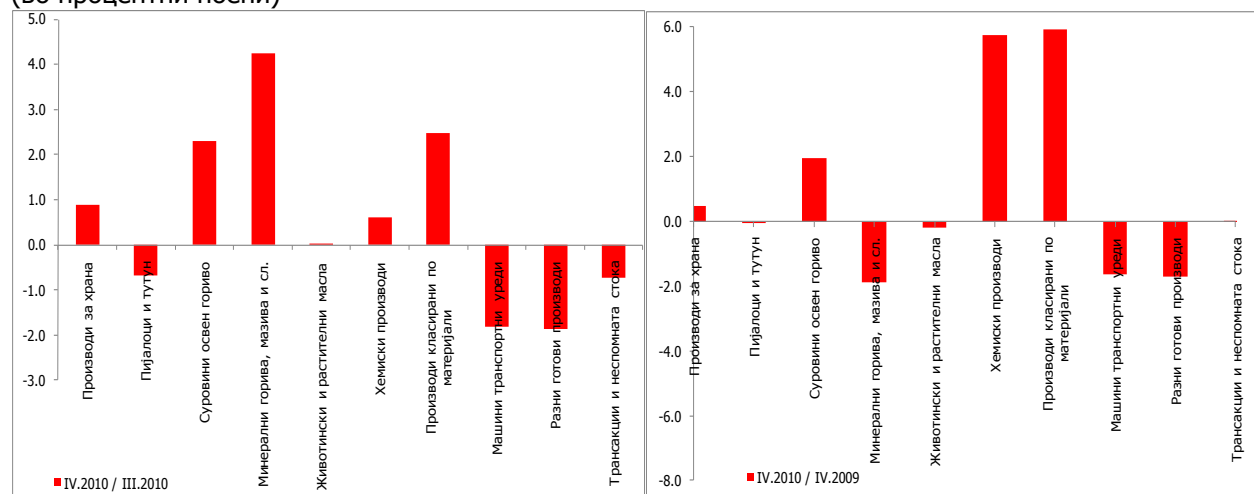
Придонес на одделни категории во месечната и годишната промена на извозот на стоки
(во процентни поени)

Увозот на стоки во април изнесуваше 336,8 милиони евра и веќе трет месец по ред бележи месечен раст (во април за 5,4%). Најголем дел од растот е резултат на повисокиот увоз на нафта и производи од нафта, на обоени метали и на метална руда и метални отпадоци. **На годишна основа, увозот бележи значително**

нагорно придвижување, односно расте втор месец по ред (наспроти падот во јануари и февруари). Така, по годишниот пораст во март од 1,8%, во април на годишна основа увозот е повисок за 8,7%, што во најголем дел се објаснува со зголемениот увоз на неорганско-хемиски производи. Растот на вредноста на увозот кај оваа категорија во поголем дел претставува ефект од повисоките увозни цени, отколку од растот на обемот на увоз на овие стоки. Од друга страна, позначително годишно намалување има кај увозот на погонски машини и уреди и на нафта и производи од нафта, заради помалата домашна побарувачка за овие производи.

Графикон 14

Придонес на одделни категории во месечната и годишната промена на увозот на стоки (во процентни поени)

Во услови на месечен пад на извозот и раст на увозот, трговскиот дефицит во април забележа највисоко месечно зголемување од почетокот на годината (за 35 милиони евра). Ваквото проширување на негативното трговско салдо главно произлезе од зголемениот дефицит во размената на нафта и производи од нафта и на обоени метали, но и од намалениот суфицит во размената на метална руда и метални отпадоци. **На годишна основа, за првпат по дванаесет месеци е забележано проширување на трговскиот дефицит.** Така, во април, дефицитот во размената на стоки беше повисок за 9,7 милиони евра на годишна основа, што во најголема мера се должи на зголемениот дефицит во размената на неорганско-хемиски производи, друмски возила и обоени метали. Влошувањето на салдото кај друмските возила е ефект од намалувањето на увозните давачки за употребувани возила.⁸ Така, во април е забележан годишен пораст на увозот на друмски возила од 63%, а во март (кога беа донесени законските промени) од 15,6%, наспроти порастот од 2,1% и 1,3% во јануари и февруари, соодветно, и постојаниот годишен пад во периодот декември 2008 - декември 2009 година.

⁸ Со измените на Законот за акцизи од 11.03.2010 година се намалуваат и се менуваат прогресивно стапките на акциза на патнички автомобили соодветно на нивната вредност. Воедно, со изменувањето на Законот за царинска тарифа од 12.03.2010 година се намалуваат царинските давачки при увоз на употребувани патнички возила од постојните 10% на 5%, односно се врши изедначување на царинската давачка за нови и стари патнички автомобили.

Во согласност со остварувањата кај извозот и увозот во првите четири месеци на 2010 година, збирниот дефицит во трговската размена на стоки достигна 490,4 милиони евра, што претставува стеснување за 145 милиони евра, или за 22,8% на годишна основа. Ова се објаснува со растот на извозот на стоки од 17,8%, во услови на пад на увозот на стоки од 3,8% на годишна основа. Анализираниот аспект на салдата, стеснувањето на трговскиот дефицит претставува комбиниран ефект од намалените дефицити во размената на машини и транспортни уреди и на енергенти и проширените суфицити во размената со метална руда и метални отпадоци и на железо и челик.

Во април 2010 година, трговскиот дефицит укажува на тоа дека остварувањата засега се во согласност со проекцијата. Имено, извозот и увозот се во рамки на проекцијата со остварување од 31,9% и 33,6%, соодветно. Во структурата на извозот, потфрлање има кај извозот на нафта и нафтени деривати, додека во рамки на увозот, повисоки остварувања засега се забележани кај увозот на железо и челик и на возила, додека кај увозот на нафтата и нафтените деривати има пониски остварувања проектираните.

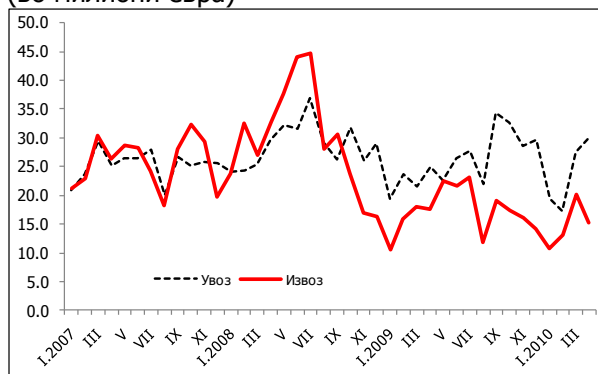
Анализата на размената на Република Македонија (РМ) според трговските партнери за првите четири месеци на 2010 година укажува на значително подобрена размена со Европската унија (ЕУ). Дефицитот во размената на стоки со ЕУ е стеснет за 73,2 милиона евра на годишна основа, односно од вкупно 27 членки на ЕУ, РМ оствари суфицит со осум земји-членки, односно подобрување на салдата во размената има со вкупно 21 земја-членка на ЕУ. Во услови на позабележителен пораст на извозот, беше вратена позицијата на нето-извозник со Бугарија, Германија и Шпанија, а со Белгија дојде до забележително проширување на позитивното салдо. Од друга страна, значително зголемување на дефицитот има во размената со Велика Британија.

Во првите четири месеци на 2010 година, збирниот дефицит во размената со Грција достигна 35 милиони евра, што е проширување за 8 милиони евра на годишна основа. По добрите остварувања на извозот во март, во април тој забележа пад од 13,3% на годишна основа, односно беше под просечното ниво од 2009 година. Од друга страна, увозот на стоки од Грција веќе втор месец по ред бележи годишен раст (во март и април од 27,4% и 20,5%,соодветно) и се одржува над просечното ниво во 2009 година. Податоците заклучно со април укажуваат на можноста за неповолен одраз на ризиците од кризата во Грција⁹ врз македонскиот извоз.

⁹ Според „Консензус форкест“, растот на БДП за 2010 година во Грција постојано се ревидира надолу: од -2,6% во април, на -3,6% во мај и на -3,9% во јуни; а растот за 2011 година, од -0,5% во април, на -1,6% во мај и -2,3% во јуни.

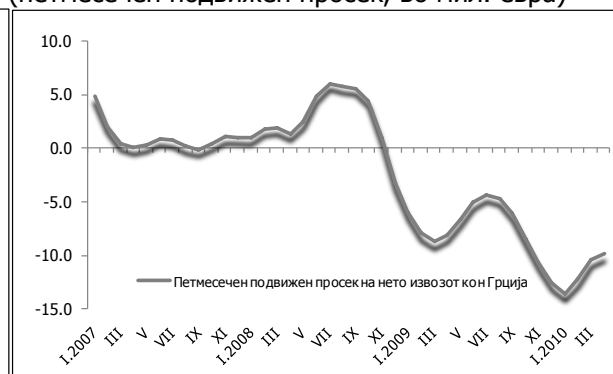
Графикон 15

Трговска размена на стоки со Грција
(во милиони евра)

Нето-извоз кон Грција

(петмесечен подвижен просек, во мил. евра)

Наспроти позитивната динамика на цените на металите во претходните неколку месеци, во мај 2010 година, тие забележаа месечен пад. Намалувањето на цената на металите може да се поврзе со јакнењето на вредноста на доларот (што имаше негативен ефект врз побарувачката), очекувањата дека растот на Кина ќе биде во контролирани рамки и неизвесноста од потенцијално ширење на грчката должничка криза во евро-зоната. Имено, во мај цените на бакарот, челикот и на никелот на светските берзи забележаа месечен пад од 11,7%, 16,7% и 15,3%, соодветно.

5. МОНЕТАРНИ АГРЕГАТИ

Во мај 2010 година, примарните пари¹⁰ забележаа годишен раст од 28,4% (23,2% во април) при истовремено зголемување на двете компоненти. Така, вкупните ликвидни средства на банките во мај на годишна основа се зголемија за 47,1% (41,3% во април), додека годишниот раст на готовите пари во оптек¹¹ изнесуваше 8,4% (3,1% во април). Годишниот пораст на примарните пари во мај е повисок во однос на проектираниот за крајот на јуни од 17,2%, главно како резултат на зголемените депозити на банките и следствено, повисока издвоена задолжителна резерва на сметките на банките кај НБРМ. На месечна основа, примарните пари се повисоки за 1%, што во целост се должи на поголемата побарувачка на готови пари (пораст од 3,6%), при истовремен пад на вкупните ликвидни средства на банките за 0,7%. Од аспект на билансот на НБРМ, главен фактор што влијаеше во насока на пораст на примарните пари во мај е нето девизната актива на НБРМ, којашто на месечна основа беше повисока за 2.244 милиони денари (наспроти порастот од 2.320 милиони денари во претходниот месец). Зголемувањето на нето девизната актива е остварено во услови на остварен нето-откуп на девизи на

¹⁰ Ги вклучува готовите пари во оптек (вклучително и готовината во благајна на банките), задолжителната резерва во денари и во девизи и вишокот ликвидни средства над обврската за задолжителна резерва (во денари). Без девизната задолжителна резерва, примарните пари во мај 2010 година на годишна основа се повисоки за 36,5%.

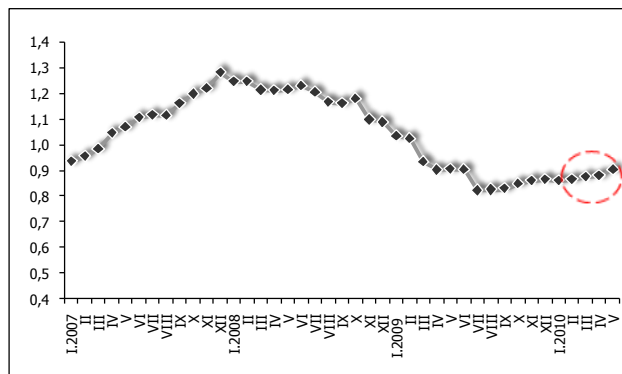
¹¹ Ја вклучува и готовина во благајна на банките.

девизниот пазар од страна на НБРМ (од 17,3 милиони евра, или околу 1.063 милиони денари). Придонес во насока на пораст на примарните пари имаше и нето-позицијата на државата кај НБРМ согласно со остварениот пад на денарските депозити на државата кај НБРМ од 839 милиони денари на месечна основа. Монетарните инструменти во мај делуваа во насока на намалување на примарните пари (за 1.583 милиони денари), а во иста насока беше и промената кај категоријата „останати ставки, нето“.

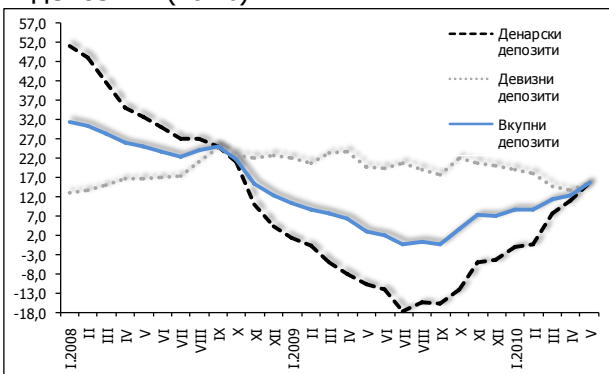
Споредбата со крајот на претходната година покажува намалување на примарните пари, во услови кога ефектот од нето-позицијата на државата кај НБРМ и нето девизната актива на НБРМ во насока на пораст на примарните пари беше во целост неутрализиран преку монетарните инструменти на НБРМ и категоријата „останати ставки, нето“.

Графикон 16

Сооднос денарски - девизни депозити

Годишни стапки на раст на вкупните депозити (во %)

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Во мај, растот на **вкупниот депозитен потенцијал на банките (со вклучени депозитни пари)**¹² продолжи да се засилува и на месечна основа изнесува 4.199 милиони денари, или 2,1%, наспроти 3.849 милиони денари, или за 2% во април. Месечниот пораст на вкупните депозити во мај главно се должи на зголемувањето на денарските депозити за 3,5% (учество во порастот на вкупните депозити од 77%), при истовремен пораст на девизните депозити од 0,9%. Анализата на секторската структура покажува мало забавување на месечниот раст на депозитите на домаќинствата¹³ (со вклучени депозитни пари), којшто во мај изнесува 1.184 милиони денари, или 0,9%, наспроти 1,1% во претходниот месец. Новото штедење на домаќинствата во мај во целост беше распределено во форма на депозити во домашна валута (месечен пораст од 2,6%), додека девизните депозити забележаа исто намалување како и во претходниот месец од 0,1%. Месечното зголемување на депозитите на корпоративниот сектор, што започна во април, продолжи и во текот на мај, при што е остварен посилен месечен пораст од 5,5% (наспроти 5,1% во претходниот месец). Порастот на вкупните корпоративни депозити на месечна основа, во поголем дел, се должи на зголемувањето на денарските депозити од 5,6% (учество од околу 64% во порастот на вкупните депозити на претпријатијата), при истовремен пораст на девизните депозити од 5,3%. Воедно, порастот на депозитите на

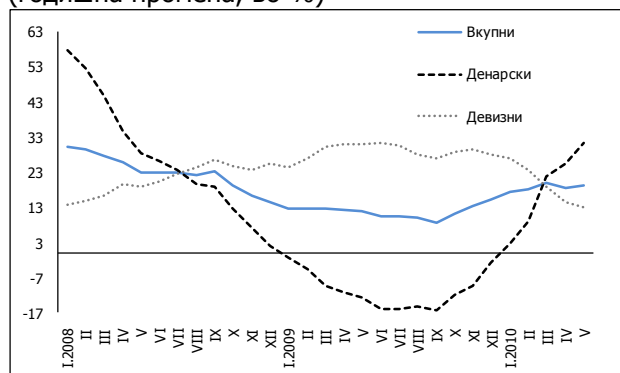
¹² Почнувајќи од јануари 2009 година, депозитите ја вклучуваат и пресметаната камата.

¹³ Се однесува на физичките лица и самостојните вршители на дејност со личен труд.

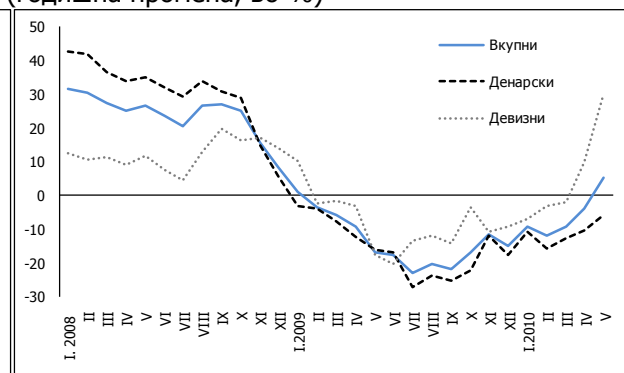
корпоративниот сектор, во целост, се должи на депозитите на претпријатијата од приватниот сектор.

Графикон 17

Депозити на домаќинствата
(годишна промена, во %)

Депозити на претпријатијата
(годишна промена, во %)

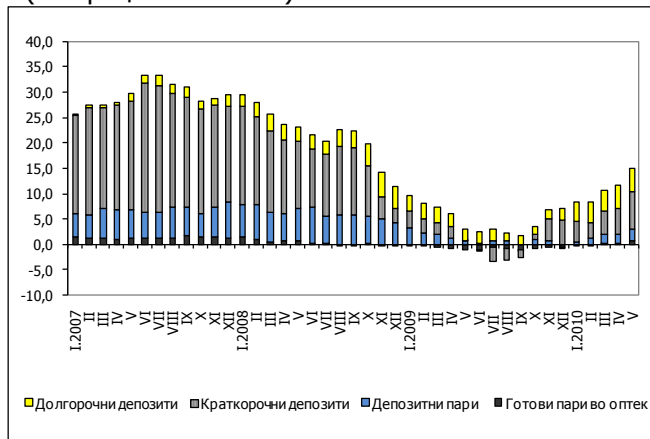

Извор: Народна банка на Република Македонија.

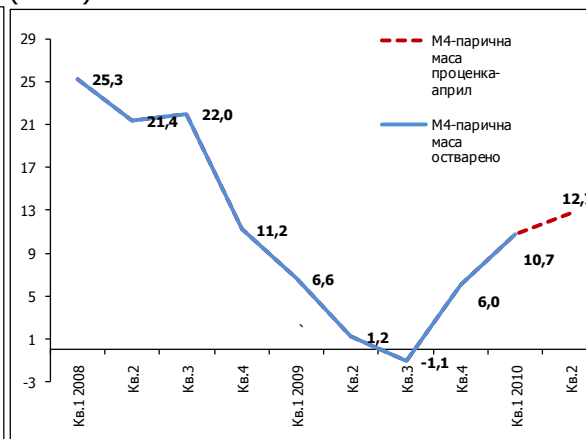
Во мај 2010 година, **годишната стапка на раст на вкупните депозити кај банките** продолжи да забрзува, достигнувајќи го нивото од 15,7%, наспроти 12,3% во претходниот месец. Притоа, забележано е натфрлање на априлската проекција за годишната стапка на раст на вкупните депозити, според која се предвидуваše пораст од 13,4% на крајот на вториот квартал. Денарските депозити на годишна основа се повисоки за 15,6% (10,9% во април), додека стапката на раст на девизните депозити изнесуваше 15,9% (13,6% во претходниот месец). Од аспект на секторската структура, депозитите на претпријатијата (приватни и јавни)¹⁴, во мај за првпат забележаа позитивна годишна стапка на раст од 5,2%, наспроти негативните годишни стапки на промена остварени од февруари 2009 година. Овој пораст во целост се должи на силниот годишен раст на девизните депозити на претпријатијата од 30,3% (наспроти 9,7% во април), при забавување на падот на денарските депозити од 5,8% (пад од 10,7% во претходниот месец). Кај депозитите на домаќинствата е забележана годишна стапка на раст од 19,3% (наспроти 18,5% во април), при пораст на денарските и девизните депозити за 31,3% и 13%, соодветно (наспроти 25,4% и 14,7%, соодветно, во претходниот месец).

¹⁴ Депозитите на претпријатијата од приватниот сектор на годишна основа се повисоки за 9,7%.

Графикон 18
Парична маса М4
Придонес во годишниот пораст
(во процентни поени)

Годишни стапки на раст
(во %)

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Во мај 2010 година, годишната стапка на раст на **најшироката парична маса М4¹⁵** изнесуваше 15%, наспроти 11,7% во април. Притоа, во услови на постојано зголемување на депозитната база на банките, во мај е веќе забележано натфрлање на априлската проекција за годишниот раст на најшироката парична маса на крајот на вториот квартал од 12,7%. Во споредба со крајот на 2009 година, најшироката парична маса во мај 2010 година е повисока за 5,9%.

6. КРЕДИТИ НА БАНКИТЕ

Движењата на кредитниот пазар во мај 2010 година упатуваат на натамошен раст на кредитирањето, но сепак со послаба динамика во однос на претходниот месец. Имено, **вкупните кредити на банките кај приватниот сектор** се зголемија за 1.006 милиони денари, или за 0,6% на месечна основа, наспроти растот од 1,1% (или 1.940 милиони денари) во април. Притоа, главен двигател на порастот беа девизните кредити коишто пораснаа за 880 милиони денари, или 2,1% (2,7% претходниот месец) и придонесоа со 87,6% во месечниот раст на вкупните кредити. Денарските кредити забележаа месечен пораст од 0,1%.

За разлика од претходниот месец, кредитирањето во мај во најголем дел (71,3%, или 717 милиони денари) беше насочено кон секторот „домаќинства“, којшто оствари месечен раст од 1% (0,7% во април). Сепак, анализата на одделните видови кредити на домаќинствата укажува на понеповолна структура во однос на претходниот месец. Имено, кредитните производи на населението со повисок ризик, како што се негативните салда на тековните сметки и потрошувачките кредити, претставуваат главен двигател на кредитниот раст во секторот „домаќинства“ со придонес од околу 60%. На збирна основа, во периодот јануари-мај 2010 година, кај домаќинствата беа пласирани 1.310 милиони

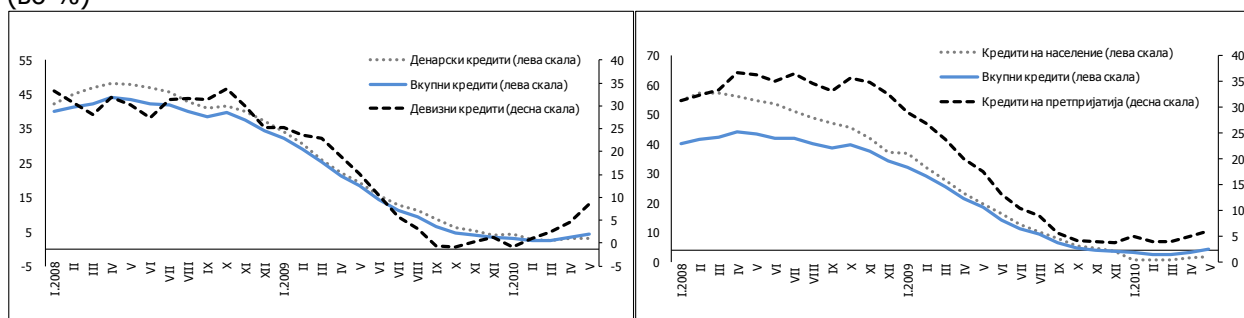
¹⁵ Анализата се однесува на паричната маса М4 со вклучена пресметана камата на депозитните обврски.

денари, при што почнувајќи од март наваму овие кредити бележат постојан месечен раст којшто постепено забрзува.

Кредитните текови кон корпоративниот сектор во мај беа умерени, при што вкупните корпоративни кредити пораснаа за 0,3%. Притоа, во услови на пад на денарските корпоративни кредити за 0,7%, на месечна основа, новите кредити кон претпријатијата во мај во целост беа деноминирани во девизи чијашто стапка на месечен раст изнесуваше 2,1%. На збирна основа, во периодот декември 2009 - мај 2010 година, кај корпоративниот сектор беа пласирани околу 4.143 милиони денари.

Графикон 19

Годишни стапки на раст на кредитите на приватниот сектор според валутната и секторската структура (во %)

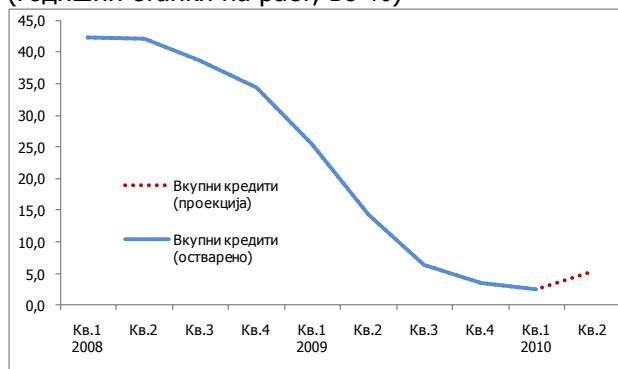
Извор: Народна банка на Република Македонија.

Како и во април, кредитната активност на банките продолжи да расте со позасилена годишна динамика и во мај, остварувајќи стапка на раст од 4,2% (наспроти 3,3% и 2,5% во април и март, соодветно). Ваквите движења на кредитниот пазар укажуваат на постепено зголемување на финансиската поддршка на приватниот сектор. Имено, по значителното забавување на банкарското кредитирање во текот на 2009 година, постабилниот макроекономски амбиент, постојаното проширување на депозитната база и подобрените согледувања за иднината се факторите коишто отворија можност за повторно заживување на кредитниот пазар во текот на 2010 година. Од аспект на валутната структура, денарската компонента и понатаму е позначаен двигател на годишниот кредитен раст (со придонес од 54,4%). Сепак, придонесот на денарското кредитирање се намалува почнувајќи од февруари 2010 година, како резултат на посилното кредитирање во девизи, чијашто стапка на раст во мај се зголеми на 8,7% (наспроти 4,6% и 2,4% во април и март). Од секторски аспект, на годишна основа банките и понатаму ги кредитираат главно претпријатијата (со придонес од 83,5%), каде што стапката на кредитен раст изнесуваше 6% во мај. Кај кредитите насочени кон домаќинствата, годишната стапка на раст изнесуваше 1,9% (1,2% во април).

Во однос на априлската проекција, кредитните текови се во согласност со проектираните движења, коишто, согласно со претпоставената динамика на изворите на финансирање на кредитната активност (депозитната база, девизните средства на банките и надворешното задолжување) и динамиката на останатите алтернативни форми на распределба на финансиските средства (државните хартии од вредност и благајничките записи на НБРМ), до крајот на вториот квартал предвидуваат годишен кредитен раст од 5,3%.

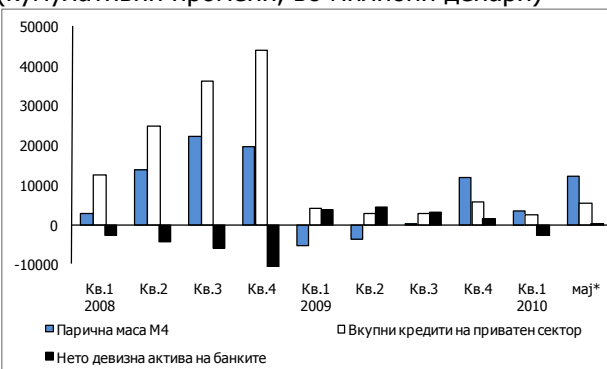
Графикон 20

Кредити на приватниот сектор
(годишни стапки на раст, во %)

Извори на финансирање

(кумулативни промени, во милиони денари)*

*Се однесува на збирните промени во однос на крајот на претходната година.

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Во мај 2010 година, **нето девизната актива на банките**, се зголеми за 360 милиони денари, или за 23,7%, во однос на крајот на претходната година, во услови на посилно намалување на девизните обврски (од 733 милиони денари, или за 2,5%) во однос на намалувањето на девизните средства на банките (за 373 милиони денари, или за 1,2%).

7. КАМАТНИ СТАПКИ И ДЕВИЗЕН КУРС

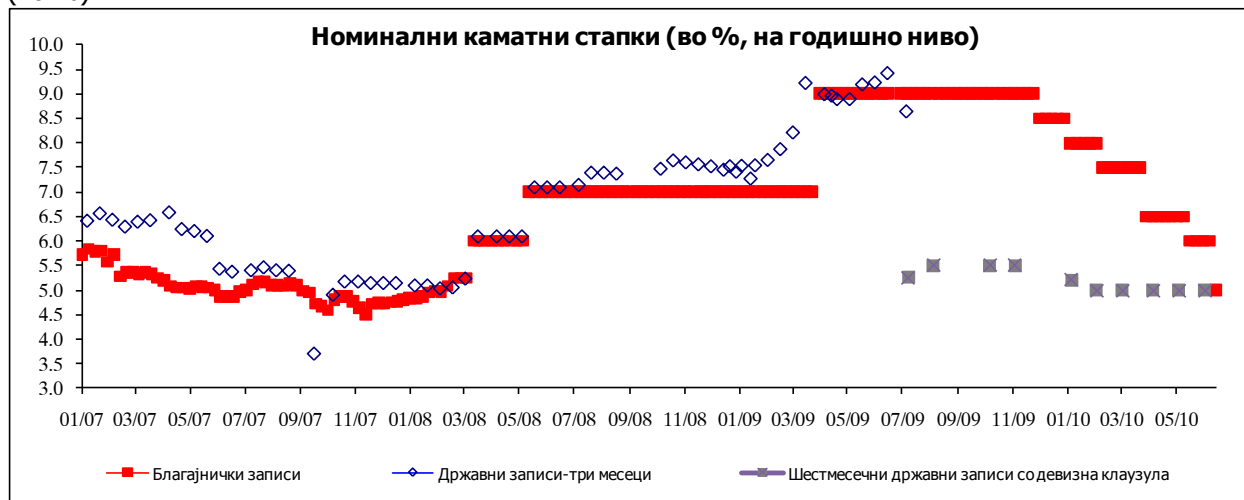
Позитивните движења на девизниот пазар создадоа услови за натамошно надолно прилагодување на **основната каматна стапка на НБРМ**. Така, на 15.06.2010 година, каматната стапка на благајничките записи се намали за еден процентен поен, при што изнесува 5%. Од почетокот на јуни се одржаа три аукции на благајнички записи (на 02.06.2010, 09.06.2010 и 16.06.2010 година), при што на првите две аукции коишто беа остварени според каматна стапка од 6%, беше повлечена ликвидност од 2.511 милиони денари, а на последната аукција со новата каматна стапка од 5%, беше креирана ликвидност од 2.351 милион денари. Со состојба на 11.06.2010 година, **брuto девизните резерви** изнесуваат 1.710,6 милиони евра и во однос на крајот на 2009 година се повисоки за 113,1 милион евра.

Во рамки на анализираниот период, се одржаа **две аукции на шестмесечни државни записи со девизна клаузула** (на 02.06.2010 и 15.06.2010 година) со каматна стапка од 4,99% (исто како и на претходните аукции), при тендер со износи. Во услови на поголема понуда од побарувачката, беше остварен износ од 3,227,6 милиони денари.

Во периодот 01-16.06.2010 година, **пондерираната меѓубанкарска каматна стапка** изнесуваше 3,31% (3,88% во мај 2010 година). Котираната просечна меѓубанкарска каматна стапка - **СКИБОР**, во периодот 01-17.06.2010 година, изнесуваше 3,82% (преку ноќ), 5,63% (една недела), 6,17% (еден месец) и 7,17% (три месеци), наспроти 4,06%, 5,94%, 6,52% и 7,48%, за соодветните рочности во мај. Пондерираната

меѓубанкарска каматна стапка за трансакции склучени преку ноќ - **МКДОНИА**, во периодот 01-16.06.2010 година изнесуваше 3,25%, наспроти 3,86% во мај 2010 година.

Графикон 21
Каматни стапки¹⁶
(во %)

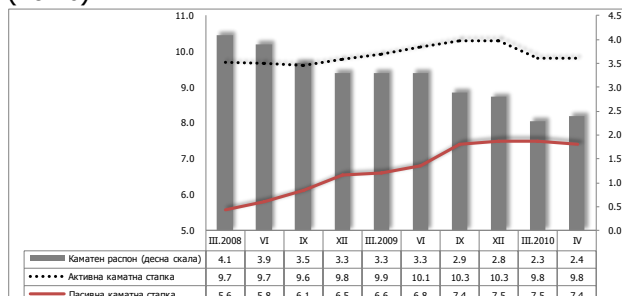
Извор: Народна банка на Република Македонија.

Постојаниот тренд на олеснување на каматната политика на банките, што започна од почетокот на 2010 година, во април забележа забавување. Така, активната денарска каматна стапка се задржа на истото ниво како и во претходниот месец од 9,8%, додека каматната стапка на денарските депозити забележа пад од 0,1 процентен поен и изнесува 7,4%. Детаљната анализа покажува дека на месечна основа, најголем дел од каматните стапки на денарските кредити наменети за населението и претпријатијата останале непроменети во текот на април. Исклучок се каматните стапки на краткорочните кредити наменети за претпријатијата (со и без валутна клаузула), како и каматната стапка на краткорочните кредити наменети за населението (со валутна клаузула), кај кои е забележан месечен пад од 0,1 процентен поен. Од друга страна, падот на *пасивната денарска каматна стапка* беше предизвикан од намалувањето на каматните стапки кај сите категории депозити без валутна клаузула на населението и претпријатијата (намалувањето се движи помеѓу 0,1 и 0,2 процентни поени). Пораст на каматната стапка е забележан единствено кај краткорочно орочените депозити со валутна клаузула на претпријатијата, за 0,1 процентен поен. Воедно, во април е забележан прекин на постојаното стеснување на каматниот распон помеѓу активната и пасивната каматна стапка, што започна од јануари 2010 година. Така, во услови на забавување на падот на активната каматна стапка, забележано е месечно зголемување на каматниот распон од 0,1 процентен поен. Од аспект на девизните кредити и депозити, **каматната стапка на девизните кредити** веќе трет месец по ред е задржана на истото ниво од 7,3% (7,5% во јануари), додека **каматната стапка на девизните депозити** исто така се задржа на истото ниво како и во претходниот месец од 3,2% (3,3% во февруари).

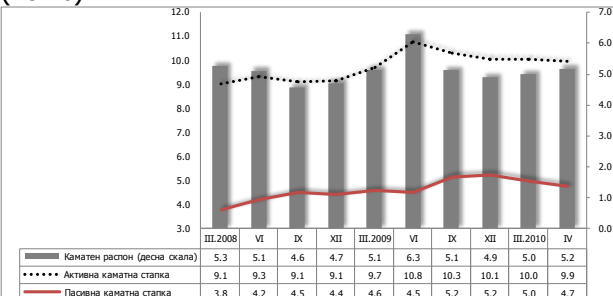
¹⁶ Последната аукција на тримесечните државни записи беше одржана во јули 2009, додека од јуни 2009 се спроведуваат аукции на државни записи со девизна клаузула (тримесечни, шестмесечни и дванаесетмесечни), при што најголем број од аукциите се однесуваат на шестмесечните државни записи со девизна клаузула.

Графикон 22

Каматна стапка на вкупните денарски кредити и депозити и каматен распон (во %)

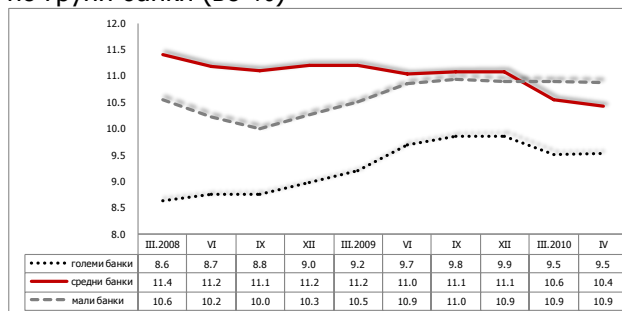

Каматна стапка на новите денарски кредити и депозити и каматен распон (во %)

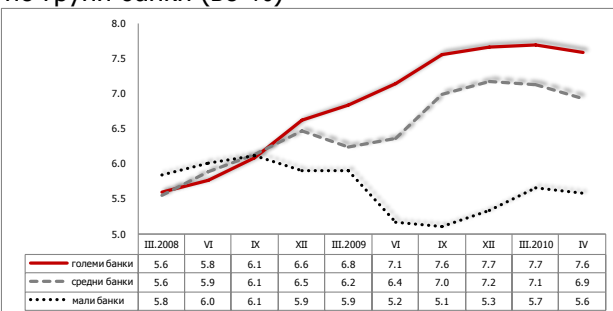

Графикон 23

Каматна стапка на денарските кредити по групи банки (во %)

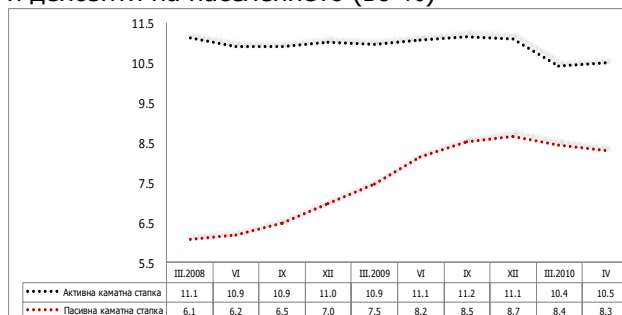

Каматна стапка на денарските депозити по групи банки (во %)

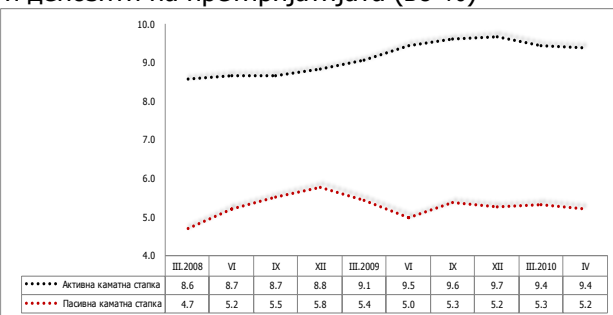

Графикон 24

Каматна стапка на денарските кредити и депозити на населението (во %)

Каматна стапка на денарските кредити и депозити на претпријатијата (во %)

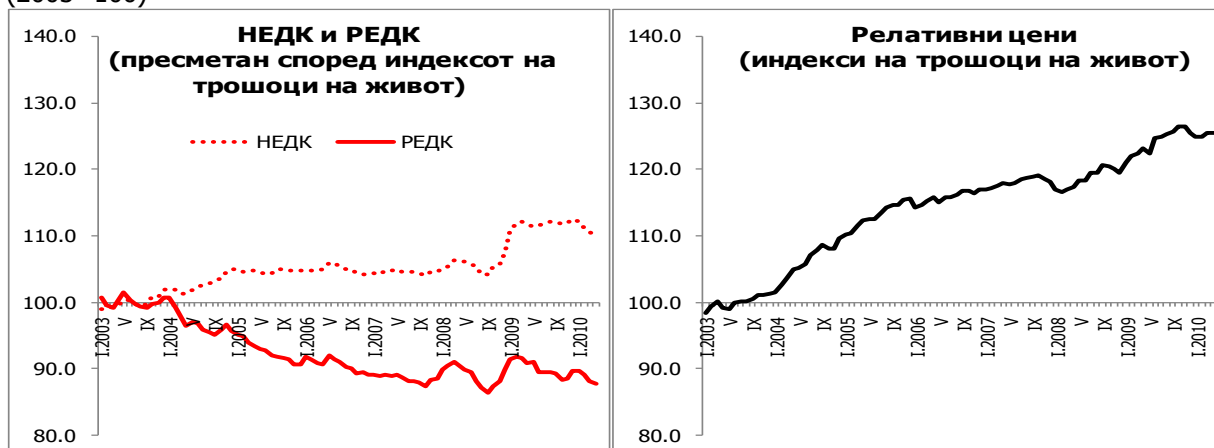
Во април 2010 година, реалниот ефективен девизен курс на денарот (РЕДК) пресметан според индексот на трошоци на живот бележи месечна депрецијација од 0,5%, којашто е резултат на депрецијацијата на номиналниот ефективен девизен курс (НЕДК), додека релативните цени¹⁷ имаа речиси непроменет

¹⁷ Релативните цени се претставени како однос помеѓу индексот на странските цени и индексот на домашните цени. Доколку односот се намали, во тој случај имаме посилен раст на домашните од странските цени, или посилено намалување на странските во однос на намалувањето на домашните цени, што влијае во насока на апрецијација на РЕДК. Доколку односот се зголеми, во тој случај имаме посилен раст на странските од

однос. Според овој индекс, РЕДК бележи депрецијација и на годишна и збирна основа, и тоа од 3,3% и од 3%, соодветно, заради посилниот раст на странските од растот на домашните цени и заради депрецијацијата на НЕДК (од 1,5% и 0,5%, соодветно).

Графикон 25

НЕДК*, релативни цени* и РЕДК според трошоците на живот*
(2003=100)

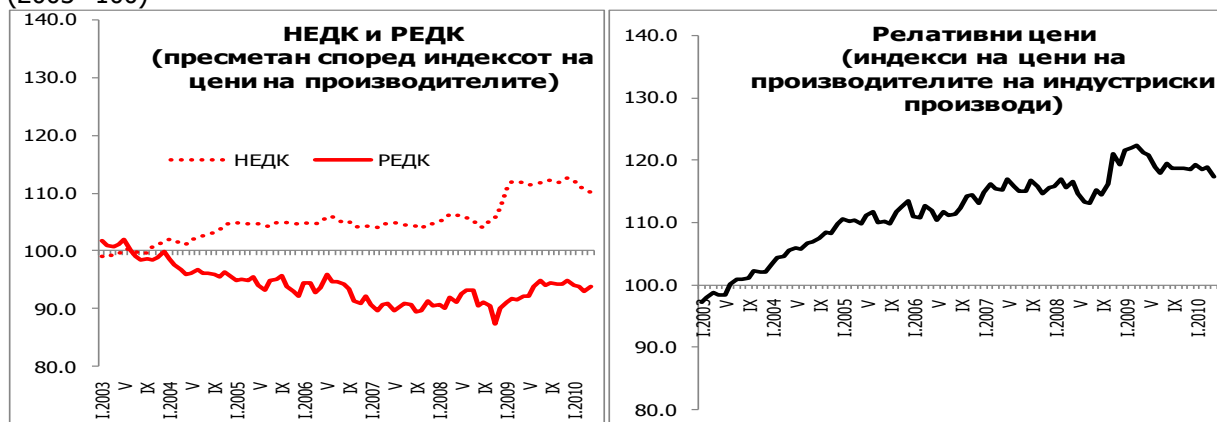
* Првични податоци.

Во април, РЕДК дефлациониран со цените на производителите на индустриски производи бележи мала месечна апрецијација од 0,8%, што произлегува од неповолниот однос на релативните цени¹ (побрз раст на цените на домашните производители во споредба со растот на цените на странските производители). Исто така, според овој индекс РЕДК покажува намалување на конкурентноста на годишна и збирна основа, односно апрецира за 1,8% и за 2,3%, соодветно. Во услови на депрецијација на НЕДК, тоа се должи на неповолниот ценовен однос, односно на посилниот пораст на цените на домашните производители од растот на цените на странските производители.

домашните цени, или посилен пад на домашните од странски цени, што влијае во насока на депрецијација на РЕДК.

Графикон 26

НЕДК*, релативни цени* и РЕДК според цените на производителите на индустриски производи*
(2003=100)

* Првични податоци.

СТАТИСТИЧКИ ПРИЛОГ

Табела 1

Инфлација и нејзините компоненти

Трошоци на живот	промена во %			придонес во процентни поени		
	V.2010	V.2010	I-V.2010	V.2010	V.2010	I-V.2010
	IV.2010	V.2009	I-V.2009	IV.2010	V.2009	I-V.2009
Вкупно	-0,6	0,2	0,6	-0,6	0,2	0,6
Исхрана	-1,7	-3,4	-2,2	-0,7	-1,3	-0,9
Производи од жито	0,1	-2,4	-4,0	0,0	-0,2	-0,3
Свеж и преработен зеленчук	-10,8	-14,9	-3,7	-0,7	-1,1	-0,3
Свежо и преработено овошје	0,0	-6,6	-5,4	0,0	-0,2	-0,1
Свежо и преработено месо	0,0	0,2	1,5	0,0	0,0	0,1
Свежа и преработена риба	0,0	-2,7	-3,1	0,0	0,0	0,0
Свежо и преработено млеко	0,9	2,5	-1,9	0,0	0,1	-0,1
Свежи јајца	-0,2	-8,5	-11,9	0,0	-0,1	-0,2
Маснотии	0,8	-6,0	-10,3	0,0	-0,1	-0,2
Тутун и пијалаци	-0,1	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0
Облека и обувки	0,3	1,2	0,1	0,0	0,1	0,0
Домување	0,0	4,7	4,8	0,0	0,8	0,8
Стан (станарина, вода, услуги)	0,1	-0,3	0,1	0,0	0,0	0,0
Огрев и осветление	-0,1	8,3	8,5	0,0	0,8	0,8
Греење и услуги	-0,3	5,4	6,0	0,0	0,2	0,2
Електрична енергија и осветлување	0,0	9,8	9,9	0,0	0,6	0,6
Хигиена и здравје	0,0	-0,3	0,7	0,0	0,0	0,1
Култура и разонода	-0,3	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Сообраќајни средства и услуги	0,5	5,7	4,6	0,1	0,7	0,6
Течни горива и масла	1,8	26,6	26,2	0,1	0,8	0,7
Сообраќајни и птт услуги	0,0	-2,5	-2,3	0,0	-0,1	-0,1
Ресторани и хотели	0,2	-0,1	-0,4	0,0	0,0	0,0
Останати услуги неспомнати на друго место	0,0	-6,9	-4,2	0,0	0,0	0,0

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија

Табела 2

Базична инфлација, продуктивност и плати

(годишни промени, %)	2007	2008	2009	2009				2010	последни месеци			
				Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4		фев 10	мар 10	апр 10	мај 10
Инфлација (CPI)	2,3	8,3	-0,8	0,9	-0,6	-1,4	-2,1	0,5	0,6	0,7	1,4	0,2
Инфлација (CPI) - просек на кумулативна основа	2,3	8,3	-0,8	0,9	0,1	-0,4	-0,8	0,5	0,3	0,5	0,7	0,6
Базична инфлација (без храна и енергија)	0,6	2,6	0,3	1,5	0,3	0,1	-0,6	-0,2	-0,2	0,0	0,1	0,0
Регулирани цени	3,3	9,3	-1,9	-1,6	-1,8	-3,3	-0,7	12,9	12,3	12,2	12,8	12,8
Цени на производители на индустриски п-ди	2,6	10,3	-6,5	-6,2	-8,8	-10,1	-0,4	7,5	7,4	8,7	10,5	-
Продуктивност	2,2	2,2	-4,0	-3,7	-6,0	-5,2	-1,1	-	-	-	-	-
Номинална нето-плата*	7,9	10,4	9,8	12,7	13,4	8,9	4,5	3,3	3,3	3,0	-	-
Реална нето-плата*	5,5	1,9	10,8	11,8	14,1	10,4	6,8	2,8	2,7	2,3	-	-

*За 2009 година податокот е коригиран од структурната промена поради примената на концептот за бруто-плати, кој ги вклучува надоместоците за храна и превоз во платите.

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија и НБРМ.

Табела 3

Индустриско производство и останати дејности од економијата

(годишни промени, %)	2007	2008	2009	2009				2010	Најнови податоци		
				Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Фев-10	Мар-10	Апр-10
Бруто домашен производ	5,9	4,8	-0,7	-0,9	-1,4	-1,8	1,2	-	-	-	-
Индустриско производство	3,7	5,5	-7,7	-10,8	-13,2	-13,1	7,5	-9,4	-13,1	-11,2	-9,6
Градежништво	7,6	25,6	13,7	0,0	14,7	12,6	20,3	7,6	-17,8	18,8	
Трговија	23,1	11,8	-7,4	-8,7	-11,0	-8,8	-1,3	5,0	5,8	9,4	
Телекомуникации	15,6	8,9	6,6	7,4	5,7	8,3	4,9	17,3	27,9	19,1	

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 4

Селектирани дејности од индустријата

Селектирани индустриски дејности (годишни промени, %)	2007	2008	2009	2009				2010	Апр-10	
				Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	промена, %	придонес, п.п.
Вадење руди и камен	9,8	9,9	-12,3	-12,6	-19,2	-11,3	-6,5	-5,8	-14,2	-0,7
Производство на прехранбени производи и пијалаци	7,7	7,6	-2,1	-2,5	-0,1	-1,8	-3,9	2,3	-0,9	-0,1
Производство на тутунски производи	-0,8	1,9	-3,2	-2,1	2,6	-5,5	-9,4	15,4	-36,3	-2,7
Производство на предмети за облека	-14,5	-20,4	-11,7	-23,7	-16,9	-1,6	-3,5	-6,4	23,4	1,3
Печатење	-12,2	59,4	34,6	2.6 пати	54,4	-2,7	-15,2	-49,5	-54,3	-4,8
Производство на деривати на нафта	-2,4	1,6	-8,9	9,2	-27,2	-36,3	25,9	-49,1	-49,6	-2,1
Производство на други неметални минерали	3,8	-3,2	-12,1	-17,0	-4,3	-11,8	-19,3	-27,7	-25,8	-2,5
Производство на основни метали	34,3	-6,6	-42,1	-61,6	-52,3	-42,2	13,4	48,1	0,5	0,0
Производство на метални производи во металопреработувачката фаза, освен машини и уреди	45,6	51,4	38,5	35,0	-12,9	-2,8	2.9 пати	-55,6	-3,5	-0,1
Производство на електрични машини и апарати	-24,4	25,8	-29,0	1,0	-13,5	-51,6	-53,1	-55,5	-49,4	-1,3
Производство на други сообраќајни средства	33,4	-18,4	-46,4	-60,5	-71,5	-21,0	24,2	7,1	4,4	0,0
Рециклажа*	-35,6	117,1	-11,6	-74,2	-10,6	7,6	97,9	227,8	75,6	1,0
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и топла вода	-9,5	-3,1	8,8	-1,6	15,6	10,4	14,2	19,0	29,5	3,1

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 5

Индикативни категории за личната потрошувачка и за инвестициите

(реални годишни промени, %)	2007	2008	2008				2009				2010	Најнови податоци			
			Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Јан-10	Фев-10	Мар-10	Апр-10
Промет во трговија на мало*	14,4	3,1	0,8	4,7	5,3	1,5	-4,0	-3,6	-3,7	-0,6	-0,2	-3,5	-4,3	5,6	-
Приходи од ДДВ*	18,5	1,3	13,9	2,1	-0,2	-8,0	-8,5	-14,0	-3,8	20,3	-0,1	-31,3	30,3	17,3	18,5
Увоз на стоки за широка потрошувачка*	19,4	7,8	6,1	7,4	8,7	8,9	-0,1	-9,5	-6,6	-4,5	2,4	-2,7	-0,4	8,3	7,1
Домашно производство на потрошни добра	-1,5	6,7	2,2	7,2	6,5	10,1	4,5	0,2	-5,5	-8,3	-10,4	-5,7	-18,3	-6,6	-13,3
Увоз на средства за работа*	36,9	21,5	37,5	26,4	15,6	13,6	24,2	-11,2	-9,7	-20,2	-35,5	-49,8	-43,9	-14,1	-23,9
Извршени градежни работи*	4,9	16,3	18,0	41,6	-9,6	24,7	-0,8	15,3	14,2	22,9	7,1	33,5	-18,3	18,0	-
Домашно производство на капитални производи	19,7	-1,3	26,5	28,0	-15,9	-31,3	-24,9	-40,1	-19,3	-6,8	-34,1	-40,0	-33,6	-30,3	-35,7

*реалните стапки на раст се пресметени од НБРМ, со делење на номиналните стапки на раст со годишната инфлација, мерена според трошоците на живот

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 6

Биланс на плаќања^{1,3}

(во милиони евра)

	2009														2010						
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ka.1	Ka.2	Ka.3	Ka.4	Вкупно	I	II	III	Ka.1
I. Тековна сметка	-116,6	-95,3	-133,7	-68,2	-11,0	-20,9	24,8	20,9	56,7	-41,1	-70,2	-28,7	-345,6	-100,1	102,5	-140,0	-483,3	-41,9	-18,2	-13,9	-74,0
СТОКИ, нето	-143,0	-152,0	-151,6	-142,6	-79,9	-116,6	-120,6	-111,3	-69,0	-159,8	-160,0	-144,5	-446,6	-339,1	-301,0	-464,3	-1.551,0	-87,2	-92,3	-117,3	-296,7
Извоз, f.o.b.	113,7	136,7	149,9	155,0	164,5	171,7	186,1	162,1	184,2	157,6	170,2	169,2	400,3	491,3	532,4	497,0	1.920,9	133,8	158,5	189,8	482,1
Увоз, f.o.b. ^{1/2}	-256,7	-288,6	-301,5	-297,6	-244,3	-288,4	-306,7	-273,4	-253,2	-317,4	-330,2	-313,7	-846,8	-830,3	-833,4	-961,3	-3.471,9	-221,0	-250,7	-307,1	-778,8
УСЛУГИ, нето	-1,5	3,5	-3,0	0,8	-4,1	2,1	9,5	9,2	4,5	-0,4	-2,8	10,1	-1,0	-1,2	23,3	6,9	28,0	1,4	0,8	3,7	6,0
ДОХОД, нето	-14,2	-5,7	-7,5	-3,1	-11,5	-5,8	-6,0	-7,5	-4,2	-7,7	-6,4	-12,2	-27,4	-20,4	-17,6	-26,3	-91,7	-29,0	-8,2	-5,0	-42,1
од кој: камата, нето	-9,7	-5,1	-7,3	-5,3	-6,2	-5,1	-7,4	-3,8	-4,9	-5,3	-5,2	-7,5	-22,1	-16,5	-16,1	-18,0	-72,7	-24,7	-5,2	-5,2	-35,1
ТЕКОВНИ ТРАНСФЕРИ, нето	42,1	58,8	28,4	76,7	84,5	99,4	141,9	130,5	125,4	126,8	98,9	117,9	129,4	260,6	397,8	343,6	1.131,4	72,8	81,4	104,7	258,9
Официјални	3,0	1,5	5,8	5,5	1,9	5,4	2,8	4,1	1,4	15,0	2,4	5,0	10,3	12,9	8,3	22,4	53,9	0,3	2,4	1,7	4,4
Приватни	39,2	57,4	22,6	71,1	82,5	94,0	139,1	126,5	124,0	111,8	96,6	112,9	119,1	247,7	389,5	321,3	1.077,6	72,5	79,0	103,0	254,5
II. Капитална и финансиска сметка	101,0	92,4	134,0	71,5	16,6	27,8	-33,1	-20,3	-58,1	44,3	69,7	20,3	327,4	115,9	-111,5	134,4	466,1	35,9	17,1	14,1	67,2
КАПИТАЛНА СМЕТКА, нето	0,1	0,4	0,3	-0,1	0,3	1,6	4,2	3,0	8,0	0,9	0,5	0,8	0,8	1,7	15,2	2,3	20,0	0,1	0,3	0,4	0,9
Капитални трансфери, нето	0,1	0,4	0,3	-0,1	0,3	1,6	4,2	3,0	8,0	0,5	0,9	0,5	0,8	1,7	7,7	2,3	12,5	0,1	0,3	0,4	0,9
Официјални	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Други	0,1	0,4	0,3	-0,1	0,3	1,6	4,2	3,0	0,5	0,9	0,5	0,8	0,8	1,7	7,7	2,3	12,5	0,1	0,3	0,4	0,9
Стекување/располагање со непроизводни нефинансиски средства	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,5	0,0	7,5	0,0	0,0	0,0	0,0
ФИНАНСИСКА СМЕТКА, нето	100,9	92,0	133,6	71,6	16,4	26,2	-37,3	-23,3	-66,1	43,5	69,2	19,4	326,6	114,2	-126,7	132,1	446,2	35,8	16,7	13,7	66,2
Директни инвестиции, нето	27,4	26,8	2,3	32,7	19,0	8,6	-29,9	26,9	-2,9	32,2	29,7	-1,0	56,5	60,3	-5,8	60,9	171,9	36,9	-23,0	34,8	48,7
Портфолио инвестиции, нето	-4,7	-3,7	-10,8	-8,6	-0,5	-3,3	161,3	-9,3	-3,3	-4,2	-4,6	-4,1	-19,1	-12,4	148,7	-12,8	104,3	-1,6	-3,0	3,6	-1,0
Други инвестиции, нето	-9,5	32,2	13,7	-11,2	-36,3	61,6	21,5	72,4	-40,5	36,7	70,0	28,7	36,4	14,0	53,4	135,4	239,3	18,6	27,8	-38,9	7,4
Трговски кредити, нето	2,1	21,1	29,2	12,8	-15,5	5,1	-15,4	28,0	-27,2	40,5	22,1	63,8	52,3	2,4	-14,6	126,4	166,5	8,0	-11,1	-13,0	-16,1
Заеми, нето	-11,3	4,8	3,7	4,2	2,9	-13,5	-1,0	0,4	-4,1	8,5	5,1	45,7	-2,8	-6,3	-4,8	59,4	45,5	-5,8	0,1	-24,0	-29,7
Валутни и депозити, нето	-2,1	3,8	-21,3	-29,7	-24,9	67,9	37,0	-12,7	-18,0	-14,6	37,9	-85,4	-19,5	13,3	6,3	-62,1	-62,1	15,2	18,8	-4,6	29,4
од кој: монетарна власт, нето	-4,0	-0,3	0,7	-0,4	0,4	1,0	1,5	0,3	-0,1	0,4	0,1	0,4	-3,6	1,0	1,7	0,9	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2
комерцијални банки, нето	-8,2	-3,9	-41,3	-33,5	-24,9	67,0	40,0	-10,1	-4,7	-6,1	43,5	-77,7	-53,5	8,6	25,1	-40,3	-60,1	20,5	28,6	6,5	55,5
останати сектори, нето	10,1	8,0	19,4	4,2	-0,4	0,0	-4,5	-2,9	-13,2	-8,9	-5,7	-8,1	37,5	3,7	-20,5	-22,7	-2,1	-5,4	-9,8	-11,1	-26,3
Други, нето	1,7	2,5	2,1	1,4	1,2	2,0	1,0	56,8	8,8	2,3	4,9	4,6	6,3	4,7	66,5	11,8	89,3	1,2	20,0	2,7	23,9
Бруто официјални резерви(= зголемување) ^{3/}	87,7	36,7	128,4	58,7	34,2	-40,6	-190,3	-113,3	-19,4	-21,3	-25,9	-4,2	252,8	52,2	-323,0	-51,4	-69,4	-18,1	14,9	14,2	11,0
III. Нето грешки и пропусти	15,6	2,9	-0,2	-3,3	-5,6	-6,9	8,3	-0,6	1,4	-3,2	0,4	8,4	18,2	-15,8	9,1	5,6	17,1	6,0	1,1	-0,3	6,8

1/ Претходни податоци

2/ Увозот е прикажан на ф.о.б. паритет согласно V издание на прирачникот за платен биланс на ММФ

Пресметката на ц.и.ф. - ф.о.б. факторот како процент од увозот ц.и.ф. изнесува 3,86%

3/ Без монетарно злато и курсни разлики

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 7

Надворешнотрговска размена

(во милиони евра)

	I-IV.2010	I-IV.2010 / IX-XII.2009		I-IV.2010 / I-IV.2009	
	Износ	Износ	%	Износ	%
Вкупна размена	1801,8	-146,3	-7,5	53,5	3,1
Извоз	655,7	-27,2	-4,0	99,0	17,8
Увоз	1146,1	-119,1	-9,4	-45,5	-3,8
Салдо	-490,4	91,8	-15,8	144,5	-22,8

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 8

Извоз на стоки според СМТК

ИЗВОЗ НА СТОКИ	I-IV 2009	I-IV 2010	годишна промена		придонеси	
	во милиони евра		во милиони евра	%	процентн и поени	%
ВКУПНО	556,7	655,7	99,0	17,8	17,8	100
Производи за храна	55,8	63,6	7,8	14,0	1,4	7,9
<i>од кои:</i>						
- месо и преработки од месо	11,6	12,7	1,1	9,4	0,2	1,1
- жита и преработки од жита	9,4	10,7	1,3	14,1	0,2	1,3
- овошје и зеленчук	23,6	27,9	4,3	18,2	0,8	4,3
Тутун и пијалаци	34,2	42,8	8,6	25,0	1,5	8,7
Суровини освен гориво	28,7	63,2	34,5	120,3	6,2	34,9
<i>од кои:</i>						
- метална руда и метални отпадоци	21,5	52,5	31,0	143,8	5,6	31,3
Минерални горива, мазива и сл.	35,2	46,6	11,4	32,4	2,0	11,5
<i>од кои:</i>						
- нафта и производи од нафта	33,9	43,7	9,8	28,8	1,8	9,9
- електрична енергија	0,3	2,2	2,0	714,8	0,4	2,0
Животински и растителни масла	2,4	2,4	0,0	0,3	0,0	0,0
Хемиски производи	33,5	58,3	24,7	73,8	4,4	25,0
Производи класирани по материјали	156,6	189,0	32,4	20,7	5,8	32,7
<i>од кои:</i>						
- железо и челик	106,4	147,5	41,1	38,7	7,4	41,6
- обоени метали	0,9	1,9	1,0	111,0	0,2	1,0
- изработки од метали	19,3	10,6	-8,7	-44,9	-1,6	-8,8
Машини и транспортни уреди	36,1	26,4	-9,7	-26,9	-1,7	-9,8
<i>од кои:</i>						
- друмски возила	5,0	5,7	0,7	13,5	0,1	0,7
- останати транспортни средства	1,2	1,4	0,2	14,7	0,0	0,2
Разни готови производи	174,1	163,3	-10,8	-6,2	-1,9	-10,9
<i>од кои:</i>						
- мебел	6,6	6,7	0,1	1,4	0,0	0,1
- облека	141,3	132,1	-9,2	-6,5	-1,7	-9,3
- обувки	16,9	15,0	-1,9	-11,4	-0,3	-1,9

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 9

Увоз на стоки според СМТК

УВОЗ НА СТОКИ	I-IV 2009	I-IV 2010	годишна промена		придонеси	
	во милиони евра		во милиони евра	%	процентни поени	%
ВКУПНО	1191,6	1146,1	-45,5	-3,8	-3,8	100,0
Производи за храна	133,3	130,6	-2,7	-2,0	-0,2	5,9
<i>од кои:</i>						
- месо и преработки од месо	30,1	28,4	-1,7	-5,6	-0,1	3,7
- жита и преработки од жита	24,1	18,3	-5,8	-23,9	-0,5	12,6
- овошје и зеленчук	19,3	19,0	-0,4	-1,9	0,0	0,8
Тутун и пијалаци	9,6	12,0	2,4	24,9	0,2	-5,3
Суровини освен гориво	36,9	42,8	5,8	15,8	0,5	-12,8
<i>од кои:</i>						
- метална руда и метални отпадоци	17,7	25,0	7,3	41,5	0,6	-16,1
Минерални горива, мазива и сл.	222,8	189,9	-32,9	-14,8	-2,8	72,2
<i>од кои:</i>						
- нафта и производи од нафта	149,4	137,4	-11,9	-8,0	-1,0	26,2
- електрична енергија	54,0	25,8	-28,2	-52,3	-2,4	62,0
Животински и растителни масла	12,5	9,4	-3,0	-24,4	-0,3	6,7
Хемиски производи	123,0	161,3	38,3	31,2	3,2	-84,2
Производи класирани по материјали	250,2	273,9	23,7	9,5	2,0	-52,0
<i>од кои:</i>						
- железо и челик	63,7	87,1	23,5	36,9	2,0	-51,5
- обоени метали	10,8	21,4	10,6	97,8	0,9	-23,2
- изработки од метали	23,1	18,9	-4,2	-18,2	-0,4	9,2
Машини и транспортни уреди	309,4	240,3	-69,0	-22,3	-5,8	151,6
<i>од кои:</i>						
- друмски возила	73,1	88,4	15,3	20,9	1,3	-33,6
- останати транспортни средства	34,0	2,6	-31,4	-92,3	-2,6	68,9
Разни готови производи	91,7	83,1	-8,6	-9,4	-0,7	18,9
<i>од кои:</i>						
- мебел	7,8	8,2	0,4	5,6	0,0	-1,0
- облека	19,0	15,2	-3,9	-20,3	-0,3	8,5
- обувки	9,5	8,0	-1,6	-16,3	-0,1	3,4

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 10

Салда на одделни категории во размената на стоки според СМТК

САЛДА, СТОКИ	I-IV 2009	I-IV 2010	годишна промена		придонеси	
	во милиони евра		во милиони евра	%	процентни поени	%
ВКУПНО	-635,0	-490,4	144,5	-22,8	-22,8	100
Производи за храна	-77,6	-67,1	10,5	-13,5	-1,7	7,3
од кои:						
-месо и преработки од месо	-18,5	-15,7	2,8	-15,1	-0,4	1,9
-жита и преработки од жита	-14,7	-7,6	7,1	-48,1	-1,1	4,9
-овошје и зеленчук	4,2	8,9	4,7	110,1	-0,7	3,2
Тутун и пијалаци	24,6	30,8	6,2	25,1	-1,0	4,3
Суровини освен гориво	-8,2	20,5	28,7	-348,7	-4,5	19,9
од кои:						
- метална руда и метални отпадоци	3,8	27,5	23,6	615,2	-3,7	16,3
Минерални горива, мазива и сл.	-187,6	-143,3	44,3	-23,6	-7,0	30,6
од кои:						
- нафта и производи од нафта	-115,5	-93,8	21,7	-18,8	-3,4	15,0
-електрична енергија	-53,7	-23,5	30,2	-56,2	-4,8	20,9
Животински и растителни масла	-10,1	-7,0	3,1	-30,3	-0,5	2,1
Хемиски производи	-89,5	-103,0	-13,6	15,2	2,1	-9,4
Производи класирани по материјали	-93,7	-84,9	8,8	-9,3	-1,4	6,1
од кои:						
- железо и челик	42,7	60,4	17,7	41,4	-2,8	12,2
-обоени метали	-9,9	-19,4	-9,6	96,6	1,5	-6,6
-изработки од метали	-3,8	-8,2	-4,5	118,6	0,7	-3,1
Машини и транспортни уреди	-273,3	-214,0	59,4	-21,7	-9,3	41,1
од кои:						
- друмски возила	-68,1	-82,7	-14,6	21,5	2,3	-10,1
- останати транспортни средства	-32,8	-1,2	31,6	-96,2	-5,0	21,8
Разни готови производи	82,4	80,2	-2,2	-2,7	0,3	-1,5
од кои:						
-мебел	-1,1	-1,5	-0,3	30,3	0,1	-0,2
-облека	122,3	116,9	-5,4	-4,4	0,8	-3,7
-обувки	7,4	7,0	-0,4	-5,0	0,1	-0,3

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 11

Салда на одделни категории во размената на стоки според трговските партнери

Салда по трговски партнери	I-IV.2009	I-IV.2010	I-IV.2010 / I-IV.2009	
	во милиони евра		промена (во мил. евра)	придонеси (%)
Вкупно	-635.0	-490.4	144.5	100.0
Европска унија	-279.2	-206.0	73.2	50.6
Германија	-4.9	7.3	12.2	8.4
Грција	-27.1	-35.1	-8.0	-5.5
Словенија	-38.3	-28.2	10.0	6.9
Бугарија	-20.0	7.4	27.4	19.0
Белгија	0.8	16.7	15.8	10.9
Велика Британија	-3.3	-52.2	-48.9	-33.8
Останати развиени земји*	-67.3	-52.7	14.6	10.1
ЕФТА	-44.4	-18.3	26.1	18.1
Западен Балкан	78.2	72.9	-5.3	-3.6
Земји во развој**	-314.3	-276.1	38.2	26.5
Неразвиени земји	-8.0	-10.3	-2.3	-1.6

* САД, Јапонија, останати развиени земји

** Русија, Украина, Турција, останати земји во развој

Табела 12

Монетарни движења, мај 2010 година

	31.01.2010	28.02.2010	31.03.2010	30.04.2010	31.05.2010	месечна промена (31.05.2010/30.04.2010)		годишна промена (31.05.2010/ 31.05.2009)
во милиони денари	остварено	остварено	остварено	остварено	остварено	во мил.ден	во %	во %
Парична маса М4	208.129	208.271	210.735	214.990	219.446	4.456	2,1	15,0
Готови пари во оптек ¹	15.525	15.087	14.844	15.224	15.505	281	1,8	7,4
Денарски депозити ²	90.856	91.503	93.356	95.421	98.649	3.228	3,4	15,4
Девизни депозити	101.748	101.681	102.535	104.345	105.292	947	0,9	15,9
Вкупни депозити	192.604	193.183	195.891	199.766	203.941	4.175	2,1	15,6
Примарни пари	46.325	45.039	43.996	45.270	45.742	472	1,0	28,4

¹ Се однесува на готови пари во оптек, без готовина во благајна на банките.

² Вклучува депозитни пари и депозитни пари на останати финансиски институции кај НБРМ

	31.01.2010	28.02.2010	31.03.2010	30.04.2010	31.05.2010	месечна промена (31.05.2010/30.04.2010)		годишна промена (31.05.2010/ 31.05.2009)
во милиони денари	остварено	остварено	остварено	остварено	остварено	во мил.ден	во %	во %
Кредити на приватен сектор	178.702	179.611	180.722	182.662	183.668	1.006	0,6	4,2
Во денари	139.660	139.771	140.391	141.241	141.366	125	0,1	2,9
Во странска валута	39.042	39.840	40.331	41.421	42.302	881	2,1	8,7
Нето девизна актива на банките	135	-2.061	-1.271	377	1.877	1.500	398,0	-74,1

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 13

Монетарни агрегати

(во %)

во %	период во однос на претходен период												годишна промена											
	2008				2009				2010			2008				2009				2010				
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	април	мај	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	април	мај		
МО	-8,8	13,5	-0,02	4,4	-10,2	1,7	11,8	10	-4,3	2,9	1,0	16,6	22,2	19,6	8,0	6,4	-4,7	6,6	12,4	19,8	23,2	28,4		
М1	-5,9	11,2	1,50	7,8	-13,5	1,8	0,6	9	-3,7	0,6	4,7	24,3	30,2	22,2	14,5	5,2	-3,6	-4,5	-3,5	7,4	8,0	11,9		
М4	1,6	6,3	4,3	-1,2	-2,6	0,8	2,0	5,9	1,7	2,0	2,1	25,3	21,4	22,0	11,2	6,6	1,2	-1,1	6	10,7	11,7	15,0		
М4-денарски дел	-1,4	6,6	2,0	-3,2	-9,5	-0,7	-1,7	8,3	1,4	2,3	3,2	33,5	24,7	20,0	3,9	-4,7	-11,3	-14,5	-4,4	7,04	9,9	14,2		

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 14

Депозити на приватниот сектор*

(во милиони денари)

		состојба	месечна промена		годишна промена	
		31.05.2010	износ	%	износ	%
Вкупни депозити на приватен сектор*		200.480	4.198	2,1	27.221	15,7
Денарски депозити	Домаќинства	50.327	1.290	2,6	11.989	31,3
	Претпријатија	34.840	1.852	5,6	-2.130	-5,8
	Вкупно	95.189	3.252	3,5	12.814	15,6
Девизни депозити	Домаќинства	82.952	-106	-0,1	9.569	13,0
	Претпријатија	21.058	1.058	5,3	4.893	30,3
	Вкупно	105.292	947	0,9	14.407	15,9
Вкупни депозити на домаќинства		133.279	1.184	0,9	21.558	19,3
Вкупни депозити на претпријатија		55.898	2.910	5,5	2.763	5,2

* Вклучува депозитни пари

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 15

Кредити на приватниот сектор
(во милиони денари)

		состојба	месечна промена		годишна промена	
		31.05.2010	износ	%	износ	%
Вкупни кредити на приватен сектор		183.668	1.006	0,6	7.407	4,2
Денарски кредити	Домакинства	69.103	630	0,9	1.427	2,1
	Претпријатија	72.122	-497	-0,7	2.624	3,8
	Вкупно	141.366	125	0,1	4.032	2,9
Девизни кредити	Домакинства	4.066	87	2,2	-93	-2,2
	Претпријатија	38.181	794	2,1	3.557	10,3
	Вкупно	42.302	881	2,1	3.375	8,7
Вкупни кредити на домакинства		73.169	717	1,0	1.334	1,9
Вкупни кредити на претпријатија		110.304	298	0,3	6.181	5,9

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 16

Каматни стапки

	мај 2010 година	месечна промена	годишна промена
	во %	во процентни поени	
Каматна стапка на аукциите на благајничките записи (28 дена)	6,24	-0,3	-2,8
Меѓубанкарска каматна стапка на пазар на депозити (МКДОНИА)	3,86	0,08	-2,5
Каматна стапка на државни записи со рок на достасување од три месеци*		/	/
	април 2010 година	месечна промена	годишна промена
	во %	во процентни поени	
Пондерирани активни каматни стапки на банките	9,8	0,0	-0,1
Пондерирани пасивни каматни стапки на банките	7,4	-0,1	0,7

*Последната аукција на тримесечни државни записи е одржана на 07.07.2009 година

Извор: Народна банка на Република Македонија.